

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Aplikace způsobů pořízování dlouhodobého majetku do podnikání
Application of Methods of Acquisition of Fixed Assets into Business

Student:	Kateřina Vozdová
Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Yveta Pšenková, Ph.D.

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a daní

Zadání bakalářské práce

Student: **Kateřina Vozdová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Téma: Aplikace způsobů pořizování dlouhodobého majetku do podnikání
Application of Methods of Acquisition of Fixed Assets into Business
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Vymezení dlouhodobého majetku a jeho oceňování
 3. Způsoby pořízení a financování dlouhodobého majetku
 4. Praktická aplikace způsobů pořizování a financování dlouhodobého majetku
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

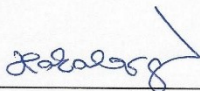
PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi* 2017. 17. vyd. Olomouc: ANAG, 2017. 352 s. ISBN 978-80-7554-063-8.
VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 513 s. ISBN 978-80-86929-71-2.
VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi – praktický průvodce*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 120 s. ISBN 978-80-247-4081-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Yvetta Pšenková, Ph.D.**

Datum zadání: 24.11.2017
Datum odevzdání: 11.05.2018

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 2, 3 a 8, k dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 11.5. 2018

.....
Kateřina Vozdová

Obsah

1.	Úvod.....	5
2.	Vymezení dlouhodobého majetku a jeho oceňování	7
2.1.	Dlouhodobý majetek z účetního pohledu	7
2.2.	Dlouhodobý majetek z daňového pohledu	8
2.3.	Ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku.....	9
2.3.1.	Oceňování dlouhodobého majetku z účetního hlediska	10
2.3.2.	Oceňování dlouhodobého majetku z daňového hlediska	11
2.4.	Odpisování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	12
2.4.1.	Účetní odpisy.....	13
2.4.2.	Daňové odpisy.....	14
2.4.3.	Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek vyloučení z odpisování	19
2.5.	Technické zhodnocení	20
3.	Způsoby pořízení a financování dlouhodobého majetku.....	22
3.1.	Pořízení a financování majetku koupí za hotové a na fakturu.....	23
3.1.1.	Výhody a nevýhody koupě za hotové nebo fakturu	24
3.2.	Pořízení majetku vlastní reží	24
3.3.	Pořízení majetku bezúplatně.....	24
3.4.	Pořízení a financování majetku pomocí úvěru	25
3.4.1.	Základní podmínky a druhy úvěru	25
3.4.2.	Účtování o úvěru	27
3.4.3.	Úvěrová smlouva.....	27
3.4.4.	Výhody a nevýhody úvěru	28
3.5.	Pořízení a financování majetku pomocí leasingu	29
3.5.1.	Účel, podmínky a druhy leasingu.....	29
3.5.2.	Finanční leasing z účetního hlediska.....	31
3.5.3.	Finanční leasing z daňového hlediska	32
3.5.4.	Leasingová smlouva, cena a koeficient.....	35
3.5.5.	Výhody a nevýhody leasingu	37
4.	Praktická aplikace způsobů pořizování a financování dlouhodobého majetku	39
4.1.	Příklad na pořízení vozu koupí.....	40
4.2.	Příklad na pořízení vozu úvěrem	41
4.3.	Příklad na pořízení vozu finančním leasingem.....	44
4.4.	Příklad na pořízení vozu operativním leasingem	47

4.5.	Srovnání pomocí metody diskontovaných výdajů.....	48
4.6.	Srovnání pomocí metody čisté výhody leasingu	49
4.7.	Srovnání finančního leasingu s úvěrem	51
5.	Závěr.....	54
	Seznam použité literatury	56
	Seznam zkratek.....	58
	Seznam tabulek a obrázků	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1. Úvod

Předmětem této bakalářské práce je vymezení dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku a způsoby jeho pořízení do podnikání. Problematika způsobu pořízení dlouhodobého majetku do podnikání je stále aktuální, protože se jí zabývá většina účetních jednotek, a to i několikrát do roka. S touto problematikou se pojí další činnosti, které vzniknou účetní jednotce při pořízení dlouhodobého majetku a jsou popsány v druhé kapitole.

Cílem této práce je charakteristika dlouhodobého majetku a způsobů jeho financování s následnou aplikací včetně účetních případů na fiktivní firmě Stavby-fiktiv s.r.o., pomocí metody diskontovaných výdajů a čisté výhody leasingu. Na základě těchto metod bude zvolena nejvhodnější a efektivnější forma financování z cizích zdrojů.

Tato bakalářská práce je rozdělena do tří částí. První a druhá část je částí teoretickou. První část se zabývá charakteristikou dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku z účetního pohledu na základě zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhlášky č. 500/2002 Sb., či Českých účetních standardů a z daňového hlediska podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Dále je v této části charakteristika cen, kterými se dlouhodobý majetek oceňuje na základě zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku. Na závěr této části je správné zařizování dlouhodobého hmotného majetku pomocí vnitropodnikových směrnic do odpisových skupin, které jsou upravovány zákonem o daních z příjmů a jeho účetní a daňové odpisování. Pro daňové odpisy jsou charakterizovány i metody, a to metoda zrychlených nebo lineárních odpisů. S odpisy se dále pojí technické zhodnocení dlouhodobého majetku, které je zde také vymezeno.

Druhá část se zabývá jednotlivými způsoby pořízení dlouhodobého majetku do podnikání a následně i jejich obecným zaúčtováním. Hlavní formy financování, které jsou vymezeny v této části bakalářské práce jsou vlastní zdroje, druhy úvěru a druhy leasingu. Na leasing je zde pohlíženo z účetního i daňového hlediska. V závěru této části jsou popsány výhody a nevýhody těchto způsobů financování.

Poslední třetí část je částí praktickou, ve které se pomocí příkladů na fiktivní firmě, Stavby-fiktiv s.r.o. rozhoduje jakým nejvýhodnějším a nejefektivnějším zdrojem pořídit automobil pro účely podnikání. Mezi vybrané zdroje financování patří vlastní zdroje, dlouhodobý úvěr a finančním leasing. U všech forem financování bude zhodnocena jejich daňová úspora i jejich výhody a nevýhody. Pro komparaci cizích zdrojů financování je použita metoda

diskontovaných výdajů a čisté výhody leasingu. Na základě těchto metod vyplyne nejvhodnější varianta financování z těchto cizích zdrojů. Obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. se při zvažování mezi úvěrem a finančním leasingem na pořízení automobilu do podnikání bude rozhodovat nejen podle výsledku těchto metod, ale i po zhodnocení ostatních aspektů těchto cizích zdrojů financování.

Při zpracování této bakalářské práce byly použity metody popisu, analýzy a komparace. Bakalářská práce je zpracována k právnímu stavu k 1.1. 2018.

2. Vymezení dlouhodobého majetku a jeho oceňování

Zařadit majetek do kategorie dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku lze jen tehdy, když doba životnosti majetku je delší než jeden rok¹. Účetní jednotky si určí ve vnitropodnikových směrnících výši ocenění pro zařazení majetku, podle jeho charakteru a můžou v nich vymezit, které složky se mezi majetek nebudou řadit. Stanovená částka pro dlouhodobý hmotný majetek (samostatné movité věci, dospělá zvířata a jejich skupiny) je od 40 000 Kč a pro dlouhodobý nehmotný majetek od 60 000 Kč. Rozdělení majetku podle doby užívání dále upravuje vyhláška č.500/2002 Sb, ve znění pozdějších předpisů. Na dlouhodobý majetek můžeme pohlížet ze dvou hledisek, a to z účetního a daňového. Z pohledu účetnictví, dělíme dlouhodobý majetek do tří skupin. První skupinou je dlouhodobý hmotný majetek, druhou skupinou dlouhodobý nehmotný majetek a třetí skupinou je dlouhodobý finanční majetek. Z hlediska daňového dělíme majetek jen na dvě skupiny, a to na dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek. Majetek, který má dobu životnosti kratší, než jeden rok a jeho částka je nižší než stanovená, můžeme zahrnout buď rovnou do spotřeby nebo do evidence drobného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (Prudký, Lošťák 2017).

2.1. Dlouhodobý majetek z účetního pohledu

Z účetního hlediska majetek upravuje zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhláška č. 500/2002 Sb. V Českém účetním standardu pro podnikatele č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, najdeme základní principy účtování, u kterých účetní jednotky používají účetní metody.

Podle Českého účetního standardu pro podnikatele č. 013 **dlouhodobým nehmotným majetkem jsou:**

- a) nehmotné výsledky vývoje,
- b) ocenitelná práva (software, ostatní ocenitelná práva),
- c) goodwill,
- d) ostatní dlouhodobý nehmotný majetek,
- e) poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek.

¹ Dobou životnosti, která je delší, než jeden rok je doba použitelnosti majetku pro současnou i budoucí činnost.

Podle Českého účetního standardu pro podnikatele č. 013 **do dlouhodobého hmotného majetku patří:**

- a) pozemky a stavby,
- b) hmotné movité věci a jejich soubory,
- c) oceňovací rozdíl k nabytému majetku,
- d) ostatní dlouhodobý hmotný majetek (pěstitelské celky trvalých porostů, dospělá zvířata a jejich skupiny, jiný dlouhodobý hmotný majetek),
- e) poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý majetek.

Dlouhodobý finanční majetek je charakterizován v účetním standardu pro podnikatele č. 014 Dlouhodobý finanční majetek a podle kterého **mezi DFM patří:**

- a) podíly ovládaných a řízených osob,
- b) zápůjčky a úvěry s ovládanou nebo ovládající osobou,
- c) podíly s podstatným vlivem,
- d) zápůjčky a úvěry s podstatným vlivem,
- e) ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly,
- f) zápůjčky a úvěry – ostatní,
- g) ostatní dlouhodobý finanční majetek (jiný dlouhodobý finanční majetek, poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek).

2.2. Dlouhodobý majetek z daňového pohledu

Z daňového hlediska majetek vymezuje zákon o daních z příjmů, který určuje, který majetek je hmotný a nehmotný. Dále pro účely odpisování je uveden v zákoně č 586/1992 Sb., o daních z příjmů v § 26 a § 32. Pokud majetek není uvedený v těchto paragrafech tohoto zákona, nemůže být daňově odpisován, protože není hmotným ani nehmotným majetkem, proto tento majetek nemůžeme, zahrnou do nákladů (výdajů) při pořízení ani postupně v době, kdy bude v obchodním majetku. Jedná se například o finanční majetek a pozemky (Prudký, Lošťák 2017).

Do dlouhodobého nehmotného majetku podle zákona o daních z příjmů je řazeno:

- a) nehmotné výsledky výzkumu a vývoje,
- b) software,
- c) ocenitelná práva,

- d) ostatní dlouhodobý nehmotný majetek, např. technické zhodnocení od částky 40 000 Kč za určitých podmínek podle zákona o daních z příjmů
- e) technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku, s pořizovací cenou nižší než 60 000 Kč,
- f) goodwill,
- g) nehmotný majetek pořízený na dobu určitou.

Mezi dlouhodobý hmotný majetek podle zákona o daních z příjmů patří:

- a) samostatné hmotné movité věci, popřípadě soubory hmotných movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, jejichž vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a mají provozně-technické funkce delší než jeden rok, aby se staly hmotným majetkem, musí splňovat oba zákonem dané požadavky současně,
- b) budovy, domy a jednotky, bez ohledu na cenu a dobu použitelnosti jsou tyto věci vždy hmotným majetkem,
- c) stavby, bez ohledu na cenu a dobu použitelnosti jsou vždy hmotným majetkem, patří zde staveniště i dočasné stavby,
- d) hmotný majetek využívaný k výrobě elektřiny ze slunečního záření, podmínkou je že, tento majetek slouží hlavně k výrobě elektřiny ze slunečního záření,
- e) pěstelské celky trvalých porostů, jejichž doba plodnosti je delší než tři roky, bez ohledu na cenu,
- f) dospělá zvířata a jejich skupiny, se vstupní cenou vyšší než 40 000 Kč
- g) jiný majetek.

2.3. Ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Dlouhodobý majetek se oceňuje podle § 25 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a § 47 a § 61 vyhlášky č. 500/2002 Sb. Majetek se v účetnictví oceňuje pomocí pořizovací ceny a pro daňové záměry se používá vstupní cena, která je definována v § 29 v zákoně č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, pro různé druhy pořízení hmotného a nehmotného majetku. Pro správné ocenění a druhu vstupní ceny záleží na způsobu pořízení dlouhodobého majetku. Je mnoho možností, jak pořídit majetek například nákup za hotové, nákupem na fakturu, bezúplatným nabytím (tj. darem), vlastní režii, operativním nebo finančním leasingem nebo úvěrem.

2.3.1. Oceňování dlouhodobého majetku z účetního hlediska

Účetní jednotky jsou povinny oceňovat majetek k okamžiku uskutečnění účetního případu a v den při kterém se sestavuje účetní závěrka. Způsoby ocenění musí být zapsány v účetních knihách. V účetnictví jsou tři možnosti ocenění majetku:

- a) pořizovací cena,
- b) reprodukční pořizovací cena,
- c) vlastní náklady (webové stránky <https://portal.pohoda.cz>).

Pořizovací cena se používá při ocenění majetku, pokud je pořízen koupí, tedy úplatně. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví formuluje pořizovací cenu v § 25 odst. 5 písm. a), jako cenu, za kterou byl majetek pořízen včetně nákladů, které souvisejí s jeho pořízením. Cena pořízení je shodná s cenou na daňovém dokladu od dodavatele (tj. s cenou za kterou byl majetek skutečně zakoupen). Pořizovací cena může být zvýšená o náklady, které souvisejí s pořízením majetku. Podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., mezi náklady, které jsou součástí pořizovací ceny patří náklady na:

- a) přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku, odměny za poradenské služby a zprostředkování, správní poplatky apod.,
- b) úroky, zejména z úvěru,
- c) odvody za dočasné nebo trvalé odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě
- d) průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce
- e) licence, patenty a jiná práva při pořízení majetku
- f) vyřazení stávajících staveb z důvodu nové výstavby
- g) náhrady za omezení vlastnických práv
- h) a jiné.

Reprodukční pořizovací cena dle § 25 odst. 5 písm. b) zákona o účetnictví je cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Majetek, který se podle oceňuje převážně reprodukční pořizovací cenou:

- a) v případech darování (tj. bezúplatného nabytí),
- b) v případě vytvoření majetku vlastní činností, pokud nelze zjistit vlastní náklady,
- c) vklad dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku s výjimkami
- d) dlouhodobý majetek nově zjištěný a nezachycený v účetnictví, například inventární přebytek.

Vlastní náklady jsou veškeré přímé a nepřímé náklady, které souvisejí s vytvořením dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku vlastní činností (tj. výrobní režii) a u majetku s dobou použitelnosti delší než jeden rok, popřípadě i nepřímé náklady správní povahy (Prudký, Lošťák 2017).

2.3.2. Oceňování dlouhodobého majetku z daňového hlediska

Pro daňové účely používáme vstupní cenu, ze které se počítají odpisy majetku. Je vymezena v § 29 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Vstupní cena podle způsobu pořízení dlouhodobého majetku může být:

- a) vstupní cena majetku pořízeného úplatně,
- b) vstupní cena majetku pořízeného ve vlastní režii,
- c) vstupní cena majetku získaného převodem práva,
- d) vstupní cena majetku nabytého bezúplatně,
- e) vstupní cena majetku nabytého jiným způsobem,
- f) vstupní cena technického zhodnocení majetku, který není vymezen zákonem jako hmotný majetek.

Vstupní cena majetku pořízeného úplatně, (tj. koupí) je cena pořizovací, která je charakterizována v zákoně o účetnictví. Souhrn vedlejších pořizovacích nákladů a ceny pořízení určí, jestli byl splněn cenový limit pro vznik hmotného majetku. Do vstupní ceny se zahrnuje i technické zhodnocení.

Vstupní cena majetku pořízeného ve vlastní režii, tedy vlastními náklady se využívá, pokud účetní jednotka vytvoří vlastní činností nehmotný a hmotný majetek. Vlastní náklady obsahují i veškeré vedlejší pořizovací náklady. U tohoto druhu pořízení majetku nejsou operace s daní z přidané hodnoty.

Vstupní cena majetku získaného převodem práva, slouží k zajištění nesplacené pohledávky. Zajímá nás cena nesplacené pohledávky, ne cena majetku. Skutečná hodnota zaplacení pohledávky se může rovnat vstupní ceně, ale záleží na rozhodnutí daňového subjektu. DPH se zde nevyužívá.

Vstupní cena majetku nabytého bezúplatně, je definována v zákoně č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů. U nemovitých věcí se vstupní cena zvyšuje o vynaložené náklady na opravu a technické zhodnocení, které bylo využito v době od nabytí do vložení do majetku.

Vstupní cena majetku nabytého jiným způsobem než v předešlých případech. Je označována jako reprodukční pořizovací cena, která je shodná s cenou majetku v době, kdy se o něm účtuje. Reprodukční pořizovací cena podle zákona o daních z příjmů se určuje v okamžiku nabytí majetku nebo vložení majetku do obchodního majetku. Hodnotu reprodukční pořizovací ceny určíme podle zákona o oceňování majetku nebo v lepším případě necháme udělat odhad soudním znalcem.

Vstupní cena technického zhodnocení majetku, který není vymezen zákonem jako hmotný majetek, je v zákoně definována pro majetek, který nesplňuje všechny podmínky pro zařazení do hmotného majetku (Prudký, Lošťák 2017).

2.4. Odpisování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Odpis vyjadřuje opotřebení dlouhodobého majetku v peněžité částce za určité časové období. Při výpočtu odpisů zaokrouhlujeme na celé koruny nahoru. Existují dva druhy odpisů, a to účetní a daňové. Účetní odpisy jsou povinné, a jsou jen okrajově upravovány zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláškou č. 500/2002 Sb. a dále Českým účetním standardem č. 013. Jejich účel je zobrazovat věrný a poctivý obraz tedy dodržovat zásadu opatrnosti v účetnictví. Zatím co daňové odpisy jsou dobrovolné a upravuje je zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Jejich funkce se využívá při počítání daně z příjmů.

Při sestavování daňového přiznání musí účetní jednotka vědět kolik činí celková hodnota účetních odpisů a sumu daňových odpisů. Můžou nastat tyto situace:

- a) účetní odpisy jsou menší než daňové odpisy,
- b) účetní odpisy jsou větší než daňové odpisy.

V prvním případě došlo ke snížení základu daně, z důvodu zvýšení daňových výdajů při výpočtu základu daně. V druhém případě došlo ke zvýšení základu daně, protože jsme základ daně zvýšili o vzniklý rozdíl. Tato skutečnost se netýká poplatníků, kteří vedou daňovou evidenci, protože pracují jen s daňovými odpisy (Prudký, Lošťák 2017).

2.4.1. Účetní odpisy

Jsou nákladem podniku a účtují se pomocí páté účtové třídy. Účetní odpisy se uplatňují většinou měsíčně, záleží na volbě účetní jednotky, která má účetní období jeden rok. Záleží na podnikateli, kterým způsobem a v jaké výši je uplatní v rámci účetních předpisů. Zvolený způsob účetních odpisů je třeba zachytit do vnitropodnikových směrnic účetní jednotky. Účetní odpisy zobrazují fyzické opotřebení a morální zastarání dlouhodobého majetku jako trvalé snížení jeho hodnoty. V případě, že majetek není využíván můžeme zpomalit jeho opotřebení vhodným uskladněním, ale morální zastarání majetku zastavit nejde, protože se stále vyvíjí nové technologie a přístroje. Z tohoto důvodu většinou nelze přerušit odpisování majetku. Pokud je možné prokázat, že nepoužívaný majetek morálně nezastarává, je vhodné u tohoto majetku účetní odpisy pozastavit. Účetní jednotky mají povinnost sestavovat odpisový plán, podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. v § 56 odst. 3. Podnikatel si může vytvořit vlastní účetní odpisové skupiny, u nich si svolí dobu a způsob odpisování. Účetní odpisové metody nejsou přikázány, proto si účetní jednotky můžou vybrat, kterou svolí, kromě vybraných účetních jednotek, které jsou uvedeny v § 1 odst. 3 zákona o účetnictví. Existují tři účetní odpisové metody:

- a) metoda časová,
- b) metoda výkonová,
- c) metoda komponentní (Dušek 2017).

Při použití časové metody odpisujeme majetek podle času jeho životnosti. Přitom se časové odpisy mohou měsíční částkou lišit, pokud zohledňujeme nějaký faktor jako je například opotřebení. Pokud využíváme při účetním odpisování dlouhodobého majetku časového odpisu je možná shoda účetních a daňových odpisů. U časové metody si můžeme vybrat, jestli použijeme rovnoměrné nebo zrychlené účetní odpisy.

U výkonové metody se odpisy určují na základě odvedeného výkonu. Výkonem může být odvedená práce, najeté kilometry nebo počet vyrobených výrobků z výrobní linky (webové stránky <https://portal.pohoda.cz>).

Komponentní metodu můžeme využít jen v účetnictví, protože pro daňové účely není povolena. Smyslem této metody je nahradit starou část hmotného majetku, která je opotřebovaná za novou komponentu. Hodnotu majetku v účetnictví snížíme o hodnotu staré komponenty a zvýšíme o částku nové komponenty. Z daňového pohledu se jedná o technické

zhodnocení. Při použití komponentních odpisů se poplatník musí ujistit, že neovlivní stanovení základu daně a eventuálně upraví výsledek hospodaření o vzniklé rozdíly. Další možností při odpisování je využít ručního odpisu u jednotlivého majetku (Prudký, Lošťák 2017).

2.4.2. Daňové odpisy

Odpisování majetku podle zákona o daních z příjmů je zahrnutí odpisů z hmotného majetku poplatníka, který patří k zajištění zdanitelného příjmu, do výdajů (nákladů), pro zajištění tohoto příjmu. Odpisování dlouhodobého majetku není povinné, je to volba podnikatele, který se sám rozhodne a sám si určí způsob odpisování. Zvolenou metodu odpisování je třeba dodržovat do konce životnosti majetku. Tahle problematika se řeší při pořízení dlouhodobého majetku a každý majetek můžeme odepisovat jinou metodou od doby, kdy byl majetek zařazen do užívání. Sumarizace odpisů majetku nesmí přesáhnout jeho pořizovací cenu nebo vstupní cenu včetně technického zhodnocení, pokud bylo použito. Při daňovém odpisování musí účetní jednotka nejprve dlouhodobý hmotný majetek správně zatřídit do odpisové skupiny v prvním roce odpisování. K tomu slouží vnitropodnikové směrnice, ve kterých by mělo být určeno:

- a) jak a kdo připravuje odpisové plány a pro jaké odpisy,
- b) jak a kdo kontroluje dobu odpisování podle výsledku inventarizace,
- c) kdo je zodpovědnou osobou za zatřídění majetku,
- d) kdo určuje metody odpisování (lineární a zrychlené),
- e) kdo zodpovídá za přehled zákonů spojené s odpisováním a zatřídováním majetku,
- f) jak se archivují doklady o majetku.

Seznam odpisových skupin a dobu jejich odpisování najdeme v příloze č. 1 a v § 30 zákona o daních z příjmů. Minimální doba odpisování jednotlivých skupin je znázorněna v tabulce 2.1 (Dušek 2017).

Tab. 2.1 Doba odpisování pro jednotlivé odpisové skupiny dle § 30 ZDP

Odpisová skupina	Doba odpisování	Hlavní obsah	Příklad ze skupiny
1	3 roky	věci bez kategorie	počítače
2	5 let	přístroje a stroje	osobní automobily
3	10 let	stroje	klimatizační zařízení
4	20 let	vedení	stavby elektráren
5	30 let	stavby	dálnice a silnice
6	50 let	budovy	muzea a knihovny

Zdroj: Dušek 2017 – vlastní zpracování

Poté si zvolíme metodu, kterou budeme aplikovat. Můžeme si vybrat mezi dvěma metodami daňového odpisování. První z metod je lineární odpisování, které je známé jako rovnoměrné odpisy. Druhou metodou je degresivní odpisování, které je častěji označováno jako zrychlené odpisy. Druhá metoda bývá u podnikatelů více používána, protože v prvních letech jsou odpisy vyšší. Na rozdíl od lineárního odpisování, jehož roční odpisy jsou po celou dobu shodné, kromě prvního roku. Vypočtené odpisy zaokrouhlujeme na celé koruny nahoru u obou výše uvedených metod (Prudký, Lošťák 2017).

Maximální roční odpisované sazby pro rovnoměrné odpisy dlouhodobého hmotného majetku jsou uvedeny v § 31 zákona o daních z příjmů. Účetní jednotka nemusí využít tyto maximální roční sazby, které jsou uvedené v tabulce 2.2, ale může se rozhodnout pro nižší roční sazby, pokud to dovoluje zákon.

Tab. 2.2 Maximální roční odpisované sazby pro lineární odpisování dle § 31 ZDP

Odpisová skupina	V první roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	20,00	40,00	33,30
2	11,00	22,25	20,00
3	5,50	10,50	10,00
4	2,15	5,15	5,00
5	1,40	3,40	3,40
6	1,02	2,02	2,00

Zdroj: zákon o daních z příjmů § 31 odst. 1 a) – vlastní úprava

V prvním roce rovnoměrného odpisování dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů § 31 odst. 1 písm. b) – d) lze daňové odpisy navýšit o 20 %, 15 % nebo 10 %. Tohle zvýhodnění je možné využít, pokud je poplatník prvním odpisovatelem dlouhodobého hmotného movitého majetku². V případě že, poplatník je prvním odpisovatelem stroje pro zemědělskou a lesnickou výrobu může využít zvýšení ročního odpisu o 20 %, které je znázorněno v tabulce 2.3. Pokud poplatník je vlastníkem zařízení pro čištění a úpravu vod, kterého je prvním odpisovatelem může použít zvýšení ročního odpisu o 15 %, které je zachyceno v tabulce 2.4. Roční odpisovou sazbu při zvýšení odpisu o 10 %, jak můžeme vidět v tabulce 2.5, může využít poplatník, který

² První odpisovatel dlouhodobého hmotného movitého majetku pro daňové účely znamená, že si majetek nově pořídil nebo vyrobil ve vlastní režii.

je prvním odpisovatelem dlouhodobého hmotného majetku, který patří do odpisové skupiny 1 – 3 a není výjimkou. Roční odpisové sazby uvedené v tabulkách 2.3 – 2.5 nemůže použít u letadel, pokud nejsou využívána pro leteckou dopravu, dále u motocyklů a automobilů, pokud nejsou využívány pro taxi služby nebo provozovateli silniční dopravy, a podobně.

Tab. 2.3 Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 20 %

Odpisová skupina	V první roce odpisování	V dalším letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	40,00	30,00	33,30
2	31,00	17,25	20,00
3	24,40	8,40	10,00

Zdroj: zákon o daních z příjmů § 31 odst. 1 b) – vlastní úprava

Tab. 2.4 Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 15 %

Odpisová skupina	V první roce odpisování	V dalším letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	35,00	30,00	33,30
2	26,00	17,25	20,00
3	19,00	8,40	10,00

Zdroj: zákon o daních z příjmů § 31 odst. 1 c) – vlastní úprava

Tab. 2.5 Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %

Odpisová skupina	V první roce odpisování	V dalším letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	30,00	35,00	33,30
2	21,00	19,75	20,00
3	15,40	9,40	10,00

Zdroj: zákon o daních z příjmů § 31 odst. 1 d) – vlastní úprava

Dále pro výpočet lineárních odpisů musíme znát tyto vzorce. Pro první rok rovnoměrných odpisů je následující vzorec (2.1), kde RO1 = roční odpis v prvním roce odpisování, VC = vstupní cena a ROS1 = roční odpisová sazba v prvním roce odpisování (druhý sloupec z tabulky 2.2).

$$RO1 = \frac{VC \cdot ROS1}{100} \quad (2.1)$$

Vzorec (2.2) pro další roky odpisování, kde RON = roční odpis v dalších letech, VC = vstupní cena, ROSN = roční odpisová sazba v dalších letech odpisování (třetí sloupec z tabulky 2.2).

$$\text{RON} = \frac{\text{VC} \cdot \text{ROSN}}{100} \quad (2.2)$$

Takto pomocí metody rovnoměrných odpisů odpisujeme dlouhodobý hmotný majetek bez technického zhodnocení. Pokud se poplatník rozhodne využít technické zhodnocení na majetku je třeba použít následující vzorec (2.3), kde ROTZ = roční odpis majetku s technickým zhodnocením, ZVC = zvýšená vstupní cena (je vstupní cena, která je navýšená o hodnotu technického zhodnocení), ROSTZ = roční odpisová sazba pro zvýšenou vstupní cenu (čtvrtý sloupec z tabulky 2.2) (Prudký, Lošťák 2017).

$$\text{ROTZ} = \frac{\text{ZVC} \cdot \text{ROSTZ}}{100} \quad (2.3)$$

U druhé metody, kterou je degresivní odpisování, nelze uplatnit nižší roční odpisové sazby než ty, které jsou uvedeny v § 32 zákoně o daních z příjmů a v následující tabulce 2.6. Na rozdíl od metody předchozí, u které to možné bylo.

Tab. 2.6 Koeficienty pro zrychlené odpisování dle § 32 ZDP

Odpisová skupina	V první roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	3,00	4,00	3,00
2	5,00	6,00	5,00
3	10,00	11,00	10,00
4	20,00	21,00	20,00
5	30,00	31,00	30,00
6	50,00	51,00	50,00

Zdroj: zákon o daních z příjmů § 32 odst. 1 – vlastní úprava

Pro výpočet zrychleného odpisu v prvním roce odpisování, použijeme tento vzorec (2.4), kde RO1 = roční odpis v prvním roce, VC = vstupní cena a KO1 = koeficient odpisu pro první rok.

$$RO1 = \frac{VC}{KO1} \quad (2.4)$$

Pokud je poplatník prvním odpisovatelem, může se rozhodnout pro zvýšení odpisu v prvním roce o 20 % (ze vstupní ceny stroje pro zemědělství nebo lesnictví), 15 % (ze vstupní ceny zařízení na čištění a úpravu vod) nebo 10 % (ze vstupní ceny dlouhodobého hmotného majetku zaříděného ve skupině 1-3). Použijeme vzorec (2.5) pro výpočet odpisu v prvním roce, ke kterému připočte zvýšení odpisu = Z1.

$$RO1 = \frac{VC}{KO1} + Z1 \quad (2.5)$$

Vzorec (2.6) pro výpočet zrychlených odpisů v dalších letech, kde RON = roční odpis v dalších letech, ZC = zůstatková cena, KO2 = koeficient odpisu v dalších letech, N = počet let ve kterých byl již odepsán.

$$RON = \frac{2 \cdot ZC}{KO2 - N + 1} \quad (2.6)$$

Pokud použijeme v daném roce technické zhodnocení vzorec (2.7) bude následující, kde ROTZ = roční odpis s technickým zhodnocením, ZZC = zvýšená zůstatková cena (je zůstatková cena zvýšená o hodnotu technického zhodnocení) a KOTZ = koeficient zrychleného odpisu pro zvýšenou zůstatkovou cenu.

$$ROTZ = \frac{2 \cdot ZZC}{KOTZ} \quad (2.7)$$

U hmotného majetku s použitím technického zhodnocení vypočteme odpis v další letech pomocí tohoto vzorce (2.8), kde ROTZN = roční odpis s technickým zhodnocením v další letech, ZZC = zvýšená zůstatková cena, KOTZ = koeficient zrychleného odpisu pro zvýšenou

zůstatkovou cenu a N = počet let ve kterých byl majetek s technickým zhodnocení odepsán (Prudký, Lošťák 2017).

$$\text{ROTZN} = \frac{2 \cdot \text{ZZC}}{\text{KOTZ} - N + 1} \quad (2.8)$$

Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku jsou také upravovány podle zákona o daních z příjmů v § 32a. Mezi majetek, který účetní jednotky vedou v účetnictví jako odpisovaný nehmotný majetek patří ocenitelná práva, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software a ostatní nehmotný majetek, který je vymezen zvláštním právním předpisem. Minimální doba odpisování dlouhodobého nehmotného majetku je stanovena zákonem, jak můžeme vidět v tabulce 2.7. Tento majetek odpisujeme rovnoměrně a bez přesušení.

Tab. 2.7 Minimální doba odpisování DNM dle § 32a ZDP

Druh DNM	Doba odpisování	Min. doba odpisování u technického zhodnocení
audiovizuální dílo	18 měsíců	9 měsíců
software	36 měsíců	18 měsíců
nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	36 měsíců	18 měsíců
ostatní nehmotný majetek	72 měsíců	36 měsíců

Zdroj: zákon o daních z příjmů § 32a – vlastní zpracování

Odpisy nehmotného majetku můžeme začít počítat od následujícího měsíce, který je po dni, ve kterém byli splněny podmínky pro odpisování. Vypočtené odpisy zaokrouhlíme na celé koruny nahoru. V případě, že má poplatník nehmotný majetek s právem užívání za úplatu na dobu určitou je možné tento majetek odpisovat pomocí tohoto vzorce (2.9), kde RO = roční odpis, VC = vstupní cena a DSS = doba sjednaná smlouvou (Prudký, Lošťák 2017).

$$RO = \frac{VC}{DSS} \quad (2.9)$$

2.4.3. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek vyloučení z odpisování

Z pohledu daně z příjmů je dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek definován v zákoně, který umožňuje tento majetek pomocí odpisů zahrnovat do daňových nákladů. Ostatní majetek, který v zákoně není vyjmenován, nemůžeme odepisovat. Například finanční majetek nebo

pozemky. Můžeme se setkat i s majetkem, který je v zákoně o daních z příjmů definován, ale z jiného důvodu ho nemůžeme odpisovat.

Mezi dlouhodobý hmotný majetek vyloučený z odpisování například patří:

- a) samostatné movité věci, pokud nesplňují současně dvě podmínky – vstupní cena musí být vyšší než 40 000 Kč a doba použitelnosti je delší než jeden rok,
- b) pěstitelský celek trvalých porostů s dobou plodnosti delší než tři roky a pokud nedosáhl stáří – lze odepisovat jen, když má z něho podnikatel zdanitelné příjmy nebo užitek.

Mezi dlouhodobý nehmotný majetek vyloučený z odpisování například patří:

- a) nehmotný majetek, který byl nabytý vkladem, bezúplatně nebo přeměnou a jeho vkladatel nemohl využívat odpisy (Prudký, Lošťák 2017).

2.5. Technické zhodnocení

Technické zhodnocení hmotného majetku je definováno v § 33 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů jako výdaj na přístavby a stavební úpravy, dokončené nástavby³, rekonstrukce a modernizace, pokud byla u daného majetku překročena částka 40 000 Kč za zdaňovací období. Technickým zhodnocením jsou i výše uvedené výdaje s nižší než zákonem stanovenou částkou, jestliže se poplatník rozhodne neuplatnit jako výdaj (náklad) viz § 24. Pro účely tohoto zákona je třeba znát tyto definice:

- a) rekonstrukce – je zásah do majetku v jejímž důsledku dojde ke změně jeho účelu nebo technického parametru,
- b) modernizace – je rozšíření majetku o jeho použitelnost a vybavenost.

Mezi časté případy technického zhodnocení dlouhodobého majetku patří:

- a) počítač – zvětšení operační paměti,
- b) software – upgrade (tj. vylepšení – například o nové licence nebo moduly),
- c) automobil – zabudování alarmu, střešního okna, imobilizéru, klimatizace, katalyzátoru nebo navigačního systému,
- d) stavby – zateplení podkroví nebo fasády, rozšíření rozvodu vody, plynu a elektrické energie, změna velikostí dveří a oken (webové stránky <http://www.madati.cz>).

³ Přístavby, stavební úpravy a nástavby nejsou definovány v zákoně o DZP, ale v zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

I přesto, že je technické zhodnocení hmotného i nehmotného majetku v zákoně zcela jasně definováno, v praxi dochází k záměně za opravu⁴ nebo údržbu⁵ majetku (viz tabulka 2.8). Přitom oprava ani údržba v zákoně o ZDP nejsou definovány. Upravuje je vyhláška č. 500/2002 Sb, v § 42 odst. 2, proto nejsou součástí ocenění DHM, DNM ani technického zhodnocení. Zjednodušeně můžeme říct, že technickým zhodnocením je to, co neuvádí majetek do původního stavu. Technické zhodnocení je součástí ocenění hmotného majetku s ohledem na způsob jeho pořízení. Vzorce pro výpočet odpisů s technickým zhodnocením, najdeme u výše zmíněných metod (lineární a degresivní) odpisování hmotného majetku.

Tab. 2.8 Stavby – technické zhodnocení vs. oprava, příklady z praxe

Stavby	
Technické zhodnocení	<ul style="list-style-type: none"> a) výměna všech oken za okna větší s vyššími izolačními vlastnostmi b) nová svítidla pevně spojená se stavbou c) nová lepená podlahová krytina, nenahrazuje jinou
Oprava	<ul style="list-style-type: none"> a) výměna dřevěných okenních ráků za plastové b) výměna střešní krytiny za jiný materiál c) výměna, náhrada lepené podlahové krytiny

Zdroj: webové stránky www.podnikatel.cz – vlastní úprava

Technické zhodnocení pro dlouhodobý nehmotný majetek je upraveno v § 32a odst. 6 zákona o daních z příjmů. Vstupní cenu DHM zvýšíme o technické zhodnocení, kterým se rozumí výdaje na rozšíření, vybavenost nebo použitelnost nehmotného majetku z důvodu změny účelu tohoto majetku. Za předpokladu, že jde o výdaje, které jsou větší než 40 000 Kč. Odpisy u DNM s technickým zhodnocením se počítají ze zvýšené vstupní ceny, která je snižena o odpisy, které již byli uplatněny od následujícího měsíce, který je po měsíci, ve kterém bylo technické zhodnocení ukončeno, rovnoměrně a bez přerušení po zbývající dobu odpisování viz tabulka 2.7 druhý sloupec, ale minimální doba je uvedena ve třetím sloupci (Prudký, Lošťák 2017).

⁴ Opravou se rozumí uvedení majetku do původního nebo použitelného stavu.

⁵ Údržba je definována jako soustavná činnost, která odstraňuje malé závady, zpomaluje amortizaci majetku a předchází jeho poškození.

3. Způsoby pořízení a financování dlouhodobého majetku

Při pořizování majetku do podnikání stojí podnikatel před mnoha rozhodnutími. Mezi tyto rozhodnutí patří výběr vhodného způsobu pořízení a financování hmotného majetku. Podnikatel si může vybrat z několika možností, jak majetek pořídit:

- a) pořízení majetku koupí za hotové,
- b) pořízení majetku na operativní nebo finanční leasing,
- c) pořízení majetku pomocí úvěru,
- d) vkladem majetku od společníka do společnosti,
- e) pořízení majetku vlastní režií,
- f) pořízení majetku bezúplatně.

V této kapitole se ještě jednotlivým bodům budeme více věnovat. Účetní jednotka pořizuje majetek do podnikání přes účtovou třídu 0 - Dlouhodobý majetek. Při pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku účtujeme pomocí účetní skupiny 04., a pro zařazení majetku do užívání využíváme tyto účetní skupiny 01.–Dlouhodobý nehmotný majetek, 02.–Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný a 03. – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný. Dlouhodobý finanční majetek účtujeme podle účetní skupiny 06.. Při pořízení dlouhodobého majetku vznikají účetní jednotce povinnosti, které souvisí s doklady a jeho evidencí (Chalupa a kolektiv 2016).

U prvních třech bodů (a–c) se budeme zabývat kromě pořízení i financováním majetku. V účetních jednotkách najdeme dlouhodobý majetek v rozvaze jako stálá aktiva. Naopak zdroje financování majetku jsou v rozvaze podniku jako pasiva. Pokud pořizujeme majetek z vlastních zdrojů, najdeme je zachyceny jako vlastní kapitál v pasivech. V případě, že je majetek financován z cizích zdrojů, jsou promítnuty v pasivech jako cizí zdroje krytí majetku. V rozvaze platí bilanční pravidlo, kdy suma aktiv se rovná sumě pasiv.

Než se podnikatel rozhodne, jakým způsobem bude majetek financovat měl by myslet na dodržování základního (zlatého) pravidla financování, které spočívá v tom, že krátkodobý majetek bychom měli pořizovat z krátkodobých zdrojů a dlouhodobý majetek z dlouhodobých zdrojů. Při porušení tohoto pravidla můžou nastat dvě možnosti. První z nich je překapitalizování společnosti, kdy dlouhodobými zdroji pořizujeme i krátkodobý majetek. Toto financování je neefektivní a drahé. Ve druhém případě dochází podkapitalizování firmy, které je více nebezpečné, protože krátkodobými zdroji financujeme dlouhodobý majetek a tím ohrožujeme likviditu společnosti. V tomto případě stojí za zmínku ještě jedno pravidlo, a to

pravidlo vyrovnaní rizika, dle kterého by účetní jednotka měla mít vlastního kapitálu minimálně stejně jako cizího (Valach 2010).

3.1. Pořízení a financování majetku koupí za hotové a na fakturu

Jeli účetní jednotka finančně zdravá a má volné peněžní prostředky, může si majetek pořídit z vlastních zdrojů, a to za hotové nebo na fakturu. První případ používáme hlavně v prodejně, kde nakupujeme majetek od prodejce, který nám vystaví doklad (pokud se jedná o plátce DPH bude to daňový doklad). Poté si účetní jednotka sama vystaví výdajový pokladní doklad (VPD) a nákup majetku proúčtuje (viz tabulka 3.1).

Tab. 3.1. Proúčtování nákupu za hotové

Účetní případ	MD	D
VPD - nákup majetku	042 / 041	211
DPH	343	211

Zdroj: vlastní zpracování

V druhém případě nakupujeme od dodavatele na fakturu (daňový doklad u plátce DPH) a proúčtujeme (viz tabulka 3.2).

Tab. 3.2. Proúčtování nákupu na fakturu

Účetní případ	MD	D
FAD - nákup majetku	042 / 041	321
DPH	343	321
Úhrada FAD z bankovního účtu	321	221

Zdroj: vlastní zpracování

Další činnosti účetní jednotky jsou pro obě varianty stejné. Pokud vzniknou vedlejší pořizovací náklady (například doprava nebo montáž) jsou podobně proúčtovány. Dále stanovíme vstupní cenu, převedeme majetek do užívání a vypíšeme inventární kartu, která kromě informací o majetku obsahuje odpisovou skupinu majetku a způsob jeho odpisování (Prudký, Lošťák 2017).

3.1.1. Výhody a nevýhody koupě za hotové nebo fakturu

Jednou z výhod financování majetku z vlastních zdrojů je, že se účetní jednotka nezadluhuje, jak je tomu při jiných alternativních variantách pořízení (leasingem či úvěrem). Dalším přínosem u koupě za hotové je, že v okamžiku nákupu se podnikatel stává vlastníkem pořizovaného majetku a není svazován u dalšího nakládání s tímto majetkem. Při nákupu za hotové nevznikají žádné vedlejší náklady, což je další pozitivem. Tento způsob financování nezatěžuje peněžní toky společnosti splátkami úroků nebo jiným poplatkem na další období. Objevují se zde i nevýhody. Hlavní z nich vzniká v okamžiku pořízení dlouhodobého majetku, kdy podnikatel musí vynaložit vysoký jednorázový výdaj peněžních prostředků, které se negativně promítnou v cash-flow. Další negativem jsou náklady (výdaje) na pořízení dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku, které podle § 25 odst. 1 písm. a) zákona o daních příjmů nelze považovat za náklady (výdaje) k udržení, dosažení a zajištění příjmů pro daňové účely, proto nejsou daňově uznatelným nákladem (výdajem) (Valouch 2012).

3.2. Pořízení majetku vlastní režii

Podnikatel, který se rozhodne vyrobit majetek vlastní činností musí zjistit náklady vynaložené na vytvoření majetku i vedlejší pořizovací náklady, které jsou zachyceny v evidenci nedokončené výroby, vlastních přímých nákladů nebo výrobní režie. Poté proúčtujeme zhotovený majetek přes aktivaci majetku, která je v účetní třídě 5 – Náklady a převedeme jej do užívání (viz tabulka 3.3) pomocí vnitřního účetního dokladu. Založíme inventární kartu s údaji o majetku a způsobu jeho odpisování. U majetku pořízeného vlastní činností neuplatňujeme daň z přidané hodnoty (Prudký, Lošťák 2017).

Tab. 3.3 Vytvořený majetek ve vlastní režii a jeho zařazení do užívání

Účetní případ	MD	D
VUD – aktivace hotového majetku	042 / 041	582 / 583
VUD – úbytek nedokončené výroby	581	121
VUD – zařazení majetku do užívání	02. / 01. / 03.	042 / 041

Zdroj: Prudký, Lošťák 2017 – vlastní zpracování

3.3. Pořízení majetku bezúplatně

Součástí majetku, který účetní jednotka získala bezúplatně by měl být nabývací dokument.

Bezúplatným nabytím se rozumí majetek získaný darem, vkladem od společníka do společnosti, sloučením společností nebo dědictvím. Příjem nabytí z dědictví je osvobozený od daně z příjmů. Dále majetek oceníme a zjistíme jaká je jeho vstupní cena. Proúčtujeme bezúplatné nabytí majetku a jeho zařazení do užívání (viz tabulka 3.4). Poté vytvoříme inventární kartu majetku a pokud majetek nebyl odepsán, zvolíme způsob jeho odpisování a vytvoříme odpisový plán. Při nabytí majetku tímto způsobem nabyvatel musí zkontrolovat podle § 30 odst. 10 zákona o daních z příjmů, jestli nemusí pokračovat v započatém odpisování majetku po původním vlastníkovi (Prudký, Lošťák 2017).

Tab. 3.4 Nabytí majetku bezúplatným způsobem a zařazení do užívání

Účetní případ	MD	D
VUD – dědictví nebo darování majetku	042 / 041	648
VUD – vklad od společníka do společnosti	042 / 041	411
VUD – zařazení majetku do užívání	02. / 01. / 03.	042 / 041

Zdroj: vlastní zpracování

3.4. Pořízení a financování majetku pomocí úvěru

V současnosti pořízení majetku na úvěr patří mezi jeden z častých způsobů financování z cizích zdrojů. Úvěry využívají malé, střední i velké firmy. Právníkům osobám jsou nabízeny od bank a jiných institucí různé formy úvěru jako je provozní (k financování provozních nákladů) nebo investiční (na pořízení DHM a DNM) úvěr s krátkodobým, střednědobým nebo dlouhodobým termínem splatnosti. Krátkodobé úvěry jsou splatné do jednoho roku, střednědobé a dlouhodobé úvěry jsou splatné za dobu delší než jeden rok. Princip úvěru spočívá v tom, že účetní jednotce vznikne závazek vůči věřiteli, který musí splatit ve sjednaném termínu a půjčená částka je navýšená o předem stanovený úrok. Úvěry můžeme rozdělit na účelové a neúčelové. U účelového úvěru je ve smlouvě uveden účel jeho použití, který dlužník musí dodržet. Za nedodržení účelu úvěru obvykle vzniknou sankce, které musí dlužník zaplatit. Naopak u neúčelového úvěru pro věřitele není důležité na co jej dlužník využije (Vychopeň, 2010).

3.4.1. Základní podmínky a druhy úvěru

V dnešní době se banky při poskytování úvěru liší hlavně obchodními podmínkami, proto je důležité banky porovnat a vybrat si tu, která má pro nás nejvhodnější nabídku. Obecné podmínky pro žádost o úvěr, které musí splňovat účetní jednotka jsou:

- a) minimálně dvě ukončené daňové období v podnikání,
- b) sídlo firmy, občanství a trvalé bydliště v ČR,
- c) kladný výsledek hospodaření,
- d) platby Správě sociálního zabezpečení, zdravotním pojišťovnám a Finančnímu úřadu musí být v pořádku,
- e) nesmí být v likvidaci, konkurzu nebo vyrovnání.

Mezi bankovní úvěry, které jsou používány v podnikání fyzických nebo právnických osob patří kontokorentní, provozní a investiční úvěry.

Kontokorentní úvěr funguje podobně jak kontokorent na běžném bankovním účtu, jen s jinou povolenou částkou čerpání, a to až do výše 1 000 000 Kč. Tento typ úvěru se řadí mezi krátkodobé úvěry, proto by měl být splacen do dvanácti měsíců. Účel toho úvěru má význam, pokud vznikne nesoulad mezi příjmy a výdaji. V praxi se může použít, když má firma uložené peníze v pohledávkách nebo někde jinde a potřebuje je použít dřív, než je jejich doba splatnosti (například pro platby od dodavatelů). Výhodou toho úvěru je, že ho podnikatel může čerpat znovu po jeho splacení.

Provozní úvěr je vhodný k financování provozních nákladů a potřeb, pořízení materiálu nebo nákupu investičního majetku. Není určený na financování investičních celků. Provozní úvěr se vede podobně jako revolvingový úvěr na zvláštním úvěrovém účtu. Úvěr můžeme získat podle jedné z variant doby splatnosti, tedy krátkodobý, střednědobý i dlouhodobý. Podle druhu pořizovaného majetku se rozhodne o délce úvěru, kterou ovlivní i jiné faktory jako je doba podnikání. Ostatní podmínky jsou obvykle individuální a přizpůsobeny k podnikání (webové stránky www.penize.cz).

Investiční úvěr slouží k financování investičních celků, kterými jsou soubory hmotného a nehmotného majetku. Jeho délka splatnosti se pohybuje od jednoho roku, až do deseti a více let. Čerpat úvěr lze jednorázově i postupně. Úvěr je ovlivněn typem investice s projektovou dokumentací a dalšími údaji. U větších investic se rozhoduje na základě studie proveditelnosti, doložení bonity⁶ a obrátů na účtech žadatele, druhem i délkou podnikání a podobně. Po zpracování všech údajů banka sestaví konkrétní podmínky pro čerpání úvěru včetně doby jeho splatnosti. Formou splácení úvěru jsou anuitní splátky⁷. Investiční úvěr patří mezi účelové

⁶ Bonita vyjadřuje ochotu, schopnost a důvěryhodnost ekonomického subjektu dodržet své závazky.

⁷ Anuitními splátky se rozumí pravidelná platba hrazené ve stálých časových intervalech po sjednané období.

úvěry, proto jeho úrokové sazby jsou nižší než u neúčelových úvěrů. Tyto úvěry jsou většinou zajištěny vlastní směnkou vystavenou na řád banky nebo u větších investic zástavním právem k nemovitosti. Zajištění úvěru lze i jiným způsobem v souladu s jeho podmínkami, a to pohledávkami, ručitelským způsobem, cennými papíry a bankovními zárukami. Některé investiční úvěry je možné kombinovat s dotacemi z Evropské unie nebo s pomocí jiných zdrojů (webové stránky www.podnikatel.cz).

3.4.2. Účtování o úvěru

V účetnictví rozdělujeme úvěry podle doby jejich splatnosti. Na rozvahovém účtu pasivním jako je třeba účet 231 vedeme krátkodobé úvěry, které jsou ve druhé účetní třídě a ve čtvrté účetní třídě účtujeme o střednědobých a dlouhodobých úvěrech na rozvahovém pasivním účtu 461. Pokud bylo ve smlouvě stanoveno, účtujeme úvěr na speciální úvěrový účet, a to přes VUU – výpis z úvěrového účtu. V tomto případě jsou splátky úvěry účtovány přes rozvahový aktivní účet 261 peníze na cestě, jak zobrazuje tabulka 3.5.

Tab. 3.5 Účtování o střednědobém a dlouhodobém bankovním úvěru

Účetní případ	MD	D
VBU / VUU– poskytnutí střednědobého úvěru	221	461
VBU / VUU– poskytnutí dlouhodobého úvěru	221	461
VBU – poplatek za vyřízení úvěru	568	221
VBU – splátka dlouhodobého úvěru	261	221
VUU – splátka dlouhodobého úvěru	461	261
VUU – přímá úhrada ze střednědobého úvěru dodavateli	321	461
VUU – úrok za běžné účetní období	562	461
VUU – zaplacená záloha na DNM, DHM a DFM z dlouhodobého úvěru	051, 052, 053	461

Zdroj: vlastní zpracování

3.4.3. Úvěrová smlouva

Úvěr vzniká podepsáním úvěrové smlouvy, kterou upravuje Nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb., v § 2395 - § 2400. V novém občanském zákoníku nejsou smluvní strany u úvěrové smlouvy označeny jako věřitel a dlužník, jak bylo dříve v obchodním zákoníku, který upravoval smlouvu o úvěru, ale jsou nazývány jako úvěrující a úvěrovaný. Na základě žádosti

úvěrovaného se úvěrující ve smlouvě zavazuje k poskytnutí ujednané peněžní částky v jeho prospěch. Úvěrovaný se ve smlouvě zavazuje k vrácení poskytnutých peněžních prostředků, a navíc zaplatit úroky. Předmětem smlouvy jsou peněžní prostředky, které mohou být i v cizí měně za předpokladu, že nebudou v rozporu s devizovými předpisy. Úvěrovaný potom musí poskytnutou částku splácet včetně úroků ve měně, kterou byl úvěr poskytnut, pokud není ve smlouvě stanoveno jinak. Mezi vedlejší náležitosti smlouvy patří:

- a) účel poskytnutého úvěru,
- b) stanovená výše úroků podle pravidel úročení,
- c) podmínky a stanovená doby čerpání úvěru,
- d) podmínky o splácení úvěru (doba, způsob a předčasné splacení úvěru),
- e) ostatní poplatky a ceny (pro úvěrujícího za poskytnutí dalších služeb),
- f) ostatní povinnosti úvěrovaného v době trvání úvěru,
- g) sankce za prodlení splátek nebo za porušení stanovených podmínek,
- h) zajištění,
- i) ukončení úvěru a smluvního vztahu.

Forma úvěrové smlouvy není v novém občanském zákoníku upravována, proto může být uzavřena ústně, písemně i konkludentně⁸. V bankovníctví jsou smlouvy o úvěru obvykle uzavírány písemnou formou a adhezním způsobem⁹. Navíc jsou upraveny podle obchodních podmínek konkrétní banky (webové stránky <http://www.bulletin-advokacie.cz>).

3.4.4. Výhody a nevýhody úvěru

Při pořízení majetku formou úvěru vzniká účetní jednotce výhoda, protože nepotřebuje větší množství peněžních prostředků, které zajistí úvěrová půjčka od banky nebo jiné společnosti. Hlavní výhodou je, že v době nákupu se dlouhodobý majetek stává majetek kupujícího s právem na jeho daňové odpisování, přestože je financován z cizích peněžních prostředků. Zaplacené úroky z úvěru jsou daňově uznatelným nákladem za podmínek dle § 24 odst. 2 písm. zi) zákona o daních z příjmů, což je dalším přínosem. Na druhou stranu při tomto způsobu pořízení majetku vznikají i negativa jako jsou vedlejší náklady při koupi. Většinou se jedná o poplatky za vedení speciálního úvěrového účtu, placení úroků z úvěru a ostatní poplatky spojené se žádostí o úvěr. Hlavním mínusem je, že se obchodní společnost stává

⁸ Při konkludentním právním jednáním vyjadřujeme vůli pomocí gesta jako je potřesení rukou nebo pokynutí hlavou, ale ne písemně či ústně.

⁹ Adhezní smlouvou se rozumí smlouva s podmínkami, které buď druhá strana přijme nebo odmítne, protože smlouvu nemůže nijak ovlivnit. Tato smlouva se hlavně využívá u pojištění a úvěrů z důvodu časové úspory.

rizikovější pro obchodní partnery či investory, protože v rozvaze firmy došlo k účetnímu zadlužení z cizích zdrojů (Valouch 2012).

3.5. Pořízení a financování majetku pomocí leasingu

Výraz leasing pochází z anglického slova lease, což znamená smlouva o pronájmu nebo nájem. Princip leasingu spočívá v tom, že osoba, které pronajímá hmotné či nehmotné věci a práva se nazývá pronajímatel, který poskytuje tento majetek za úplatu nebo nepeněžní plnění nájemci, jímž je osoba, které může využívat pronajatý majetek v době trvání smlouvy o pronájmu (Valouch 2012).

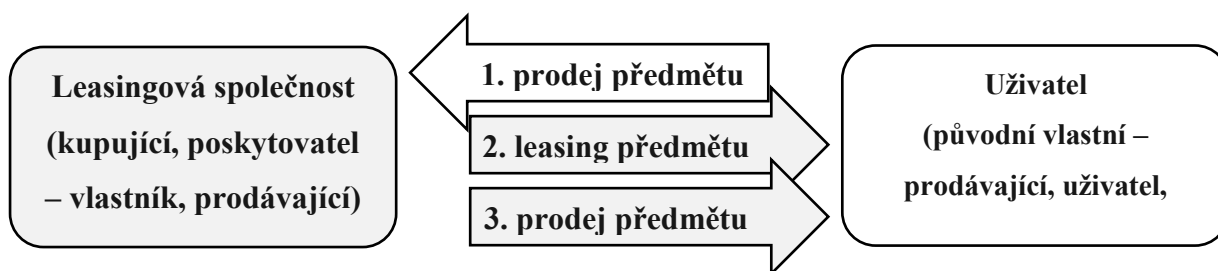
3.5.1. Účel, podmínky a druhy leasingu

Podle České leasingové a finanční asociace je podstatou leasingu smlouva, na jejímž základě je leasingovému nájemci za úplatu poskytnuta, jímž vybraná věc do užívání od druhé strany, kterou je leasingová společnost. Na jaký účel a za jakých podmínek se určí dle druhu leasingu:

- a) zpětný leasing má za účel financovat peněžní toky nájemce přitom dodavatelem pronajatého majetku je nájemce, který většinou předmět leasingu již využívá, nájemce nese rizika a po skončení leasingu najatý majetek přechází zpět na nájemce,
- b) operativní leasing je vymezen za účelem dočasného použití předmětu bez přenášení rizik i výhod pronajatého předmětu a bez smluvního nároku na přechod najatého majetku do vlastnictví nájemce,
- c) finanční leasing je vhodný pro účel dlouhodobé užívání najatého předmětu s převodem rizik a užitků, které jsou spojeny s vlastnictvím pronajatého majetku na nájemce, a to s právem i povinností převést tento předmět do vlastnictví nájemce za obvykle nižší cenu, než je na trhu (webové stránky www.clfa.cz).

Zpětný leasing je zvláštní druh leasingu, který se může pojit k operativnímu nebo finančnímu leasingu. Tento typ leasingu se využívá, pokud je v době uzavírání smlouvy předmět leasingu ve vlastnictví příjemce leasingu, který následně tento předmět prodá leasingové společnosti a ihned si ho pronajme na smlouvu o zpětném leasingu. Smyslem tohoto nájemního vztahu může být rychlé nabytí peněžních prostředků pro původního majitele předmětu leasingu. Celou transakci zachycuje schéma 3.1 (Brychta a kolektiv 2018).

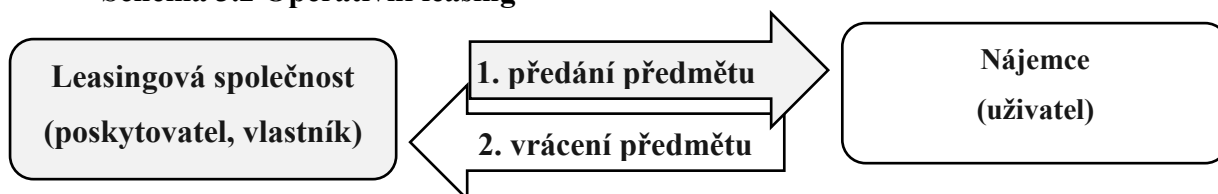
Schéma 3.1 Zpětný leasing

Zdroj: Brychta a kolektiv 2018 – vlastní úprava

Operativním leasingem jsou ostatní typy leasingu, které nepatří do finančního leasingu. Operativní pronájem je i nazýván jako provozní leasing. Hlavním rozdílem, čím se tento leasing liší od finančního leasingu je, že po skončení smlouvy o pronájmu dojde k vrácení najatého dlouhodobého majetku pronajímateli (viz schéma 3.2). Oproti finančnímu leasingu je operativní pronájem obvykle krátkodobější. Doba nájmu majetku bývá zpravidla kratší, než je doba životnosti pronajatého majetku. Mezi výhody u této formy financování majetku patří, že vzniklé náklady na opravy, servisní služby či údržbu najatého majetku hradí pronajímatel, ale smlouva může obsahovat i přenesení této povinnosti na nájemce. Další pozitivem u toho leasingu je, že najatý majetek nájemce využívá jen kratší dobu, kdy má pro něj reálné využití. Pro daňové účely je nutné rozlišovat operativní leasing od finančního leasingu. Pokud nastane situace, kdy je smlouva o finančním leasingu s následným odkoupením pronajatého hmotného majetku předčasně ukončena, již není zohledněna pro daňové účely jako finanční pronájem, ale je zpětně daňově posuzována jako operativní leasing s následným vrácením pronajaté věci, podle § 24 odst. 6 zákona o daních z příjmů. Při finanční kontrole můžou vzniknout problémy, pokud si tuto skutečnost neuvědomí obzvláště nájemce (Valouch 2012).

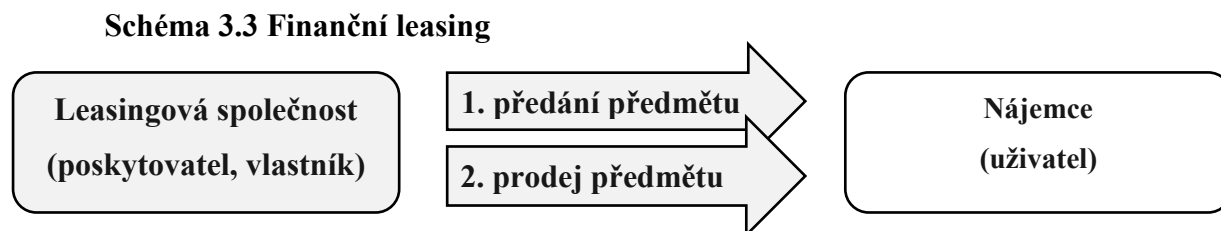
Schéma 3.2 Operativní leasing

Zdroj: Brychta a kolektiv 2018 – vlastní úprava

Finanční leasing je spojen s vedlejšími službami různého charakteru (právního, technického apod.), které jsou zahrnuty v pravidelných měsíčních splátkách, kromě úplaty za využívání předmětu nájmu. Předmět leasingu je ve vlastnictví leasingové společnosti po dobu

trvání smlouvy o finančním leasingu. Po skončení leasingové smlouvy se převede vlastnické právo k předmětu leasingu na nájemce za kupní cenu, která je nižší než tržní cena. Celou transakci zachycuje schéma 3.3 (Brychta a kolektiv 2018).

Zdroj: Brychta a kolektiv 2018 – vlastní úprava

3.5.2. Finanční leasing z účetního hlediska

Z účetního pohledu je nájem nadřazen leasingu a z toho vyplývá způsob účtování o leasingu. Mezinárodní účetní standardy pracují s pojmem ekonomické vlastnictví, kde nájemce označujeme jako ekonomického vlastníka, což je odlišné oproti Českým účetním předpisům, které používají pojem právní vlastnictví ve smyslu, že pronajímatel vlastní předmět pronájmu, který pronajímá nájemci za úplatu a nájemce je oprávněn k dočasnému užívání pronajatého majetku. Na základě zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví dle § 28 odst. 3 předmět leasingu odpisuje účetní jednotka (pronajímatel), která poskytuje majetek jiné osobě (nájemci) za úplatu k užívání podle smlouvy o finančním leasingu nebo smlouvy o nájmu u operativního leasingu (Brychta a kolektiv 2018).

Pro správné zaúčtování pořízení majetku na finanční leasing budeme potřebovat platnou smlouvu o finančním leasingu a splátkový kalendář. Podnikatel si musí uvědomit, jestli nedošlo ke vzniku nebo jestli nevzniká jiný majetek (myslí se tím výdaje spojené s leasingem, které nelze zahrnout rovnou do výdajů, ale tvoří součást ocenění pronajatého hmotného majetku na finanční leasing) a popřípadě jej proúčtovat. Zde platí podmínka, že pro vznik jiného majetku musí být součet kupní ceny a vedlejších pořizovacích nákladů větší než 40 000 Kč. Další důležitou věcí je vystavená inventární karta majetku (popřípadě i karta jiného majetku) s termínem uvedení majetku do užívání, zařazením do odpisové skupiny a metodě odpisování. V době trvání smlouvy o leasingu za pomoci časového rozlišení budeme rozpouštět vyšší splátky do nákladů (Prudký, Lošťák 2017).

Mimo jiné jsou náklady z finančního leasingu upravovány Českým účetním standardem č. 019. Účetní jednotky jsou povinny účtovat úplatu přes časové rozlišení, protože lze uplatit do nákladů běžného období jen poměrnou část úplaty, které do daného období patří. Podle toho, kdy je úplata hrazena, zvolíme správný účet časového rozlišení. Je-li placena předem použijeme účet 381 – Náklady příštích období, avšak pokud je hrazena zpětně využijeme účtu 383 – Výdaje příštích období. V praxi existuje i více způsobů účtování o finanční leasingu, kromě uvedeného v tabulce 3.6, kde o časovém rozlišení účtujeme pouze u zvýšené splátky úplaty za předpokladu, že další splátky jsou rovnoměrné. Pro zachycení nákladů předmětu pronájmu z úplaty za finanční leasing využíváme účtové skupiny 51. – Služby, konkrétně účtu 518 - Ostatní služby (Chalupa a kolektiv 2016).

Tab. 3.6 Účtování o finančním leasingu

Účetní operace		MD	D
vyšší splátka		381	321
běžná splátka		518	321
DPH		343	321
záloha na koupi majetku		052, 051	221, 211
úhrada splátek		321	221
poměrná část vyšší splátky		518	381
kupní cena (pokud není majetek přenechán bezplatně)	> 40 000 Kč	042, 041	321
	< 40 000 Kč	501, 518	321

Zdroj: Prudký, Lošťák 2017 – vlastní úprava

3.5.3. Finanční leasing z daňového hlediska

Od roku 2015 jsou vymezené podmínky finančního leasingu v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v § 21d – obecná společná ustanovení o finančním leasingu. Pro daňové účely se finančním leasingem rozumí přenechání vlastnickova hmotného majetku k použití uživateli za úplatu jestliže:

- smlouva při vzniku obsahuje dohodu, že vlastník po uplynutí smluvní doby převede vlastnické právo k předmětu leasingu za kupní cenu či bezúplatně na uživatele předmětu finančního leasingu nebo právo uživatele na převod,
- v den převodu vlastnického práva nesmí být kupní cena vyšší než zůstatková cena, která je vypočtená ze vstupní ceny dle evidence vlastníka, kterou by hmotný majetek

měl při lineárním odpisování bez navýšeného odpisu v prvním roce, s výjimkou, že byl zcela odepsán (100 % ze vstupní ceny),

- c) je ujednáno při vzniku smlouvy, že po dobu trvání finančního leasingu bude na uživatele převedeno uživatelské právo, povinnosti spojené s péčí a rizika spojená s užíváním předmětu finančního leasingu,
- d) je splněna nejmenší doba¹⁰ finančního leasingu.

V následující odstavci 2 § 21d je definována nejmenší doba finančního leasingu, kterou se rozumí doba odpisování dlouhodobého hmotného majetku dle § 30 odst. 1 nebo doba odpisování uvedená v § 30a či § 30b zákona o daních z příjmů, a to v době uzavření smlouvy. U hmotného majetku, který je zařazen v druhé, až šesté odpisové skupině dle přílohy č. 1 výše uvedeného zákona se tahle doba zkracuje o šest měsíců. Doba finančního leasingu je zachycena v tabulce 3.7, kde lze vidět změnu v době trvání finančního leasingu zejména v odpisové skupině 4 až 6.

Tab. 3.7 Doba finančního leasingu dle § 21d odst. 2 ZDP

Odpisová skupina	Finanční leasing	
	Doba odpisování	Doba finančního leasingu
1	3 roky	36 měsíců
2	5 let	54 měsíců
3	10 let	114 měsíců
4	20 let	234 měsíců
5	30 let	356 měsíců
6	50 let	594 měsíců
DHM podle § 30a ZDP	12 a 24 měsíců	12 a 24 měsíců
DHM podle § 30b ZDP	240 měsíců	240 měsíců

Zdroj: Prudký, Lošťák 2017 – vlastní úprava

Pro finanční leasing neplatí ustanovení ZDP o nájmu od roku 2014, z důvodu předejití horších podmínek v případě pořizování majetku do podnikání na finanční leasing. Od roku 2015 byli rozšířeny podmínky finančního leasingu na základě novely č. 267/2014 Sb. Například u

¹⁰ Doba finančního leasingu se počítá ode dne, kdy byl uživateli přenechán předmět pronájmu v obvyklém stavu k užívání.

finančního leasingu přibyla možnost uživateli odpisovat technické zhodnocení předmětu leasingu, které provede uživatel (Brychta a kolektiv 2018).

Jestliže je finanční leasing ukončen předčasně (před uplynutím smlouvy) je výdajem zajištění, udržení a dosažení příjmů jen část úplaty, která je nákladem (výdajem) ze smluvené doby finančního leasingu, který připadá na skutečnou dobu tohoto leasingu nebo pokud je skutečná zaplacená úplata menší než poměrná část úplaty, která je nákladem (výdajem) podle ostatních předpisů a připadá na skutečnou dobu finančního leasingu. Dále musíme propočítat měsíční splátky úplaty za finanční leasing, abychom správně uplatnili náklady (výdaje). U pořízení hmotného majetku pomocí finančního leasingu je důležité správně stanovit měsíční částku pro správné uplatnění této částky do nákladů (výdajů). Splátky mohou mít jinou částku i nepravidelný průběh. Obvykle první splátka bývá nejvyšší a další nižší. Z tohoto důvodu musíme vypočítat splátku za měsíční nebo denní cyklus. Abychom mohli vypočítat daňově uznatelné náklady finančního leasingu budeme k výpočtu potřebovat zjistit tyto údaje:

- a) celkovou hodnotu, která bude zaplacená za finanční leasing, což je součet veškerých úhrad včetně eventuální kupní ceny, pojištění, marže, splátek (pojmenování splátek jako záloha na finanční pronájem, nultá, první či běžná splátka nemá vliv v délce trvání leasingu na postupné rozpouštění těchto splátek do nákladů) nebo záloh na budoucí koupi hmotného majetku nebo akontaci¹¹ (avšak tyto zálohy nemůžeme uplatnit do nákladů),
- b) kupní cenu předmětu leasingu, za kterou bude tento předmět přenechán nájemci po skončení doby pronájmu,
- c) DPH, které můžeme uplatnit za určitých podmínek jako odpočet,
- d) částku za nedaňovou zálohu (na budoucí koupi) či akontaci, jelikož v délce trvání leasingové smlouvy nejdou uplatnit do nákladů.

Poté u všech případů finančního leasingu vypočteme celkovou hodnotu daňově uznatelných nákladů pomocí vzorce (3.1), kde N = náklady, které lze uplatnit v době trvání pronájmu, $HSFL$ = celková hodnota smlouvy o finančním leasingu, DPH = daň z přidané hodnoty, kterou uplatíme jako odpočet jeli to možné, KC = kupní cena a HZZ = hodnota zbývajících zálohy na budoucí koupi hmotného majetku, pokud je ve smlouvě zaplacená zálohy vyšší než kupní cena.

$$N = HSFL - DPH - KC (-HZZ) \quad (3.1)$$

¹¹ Akontací se rozumí platba předem. Tento pojem je převážně spojován s úvěrem či leasingem.

Z tohoto výsledku určíme měsíční či denní výši hodnoty zatěžující náklady, kterou propočteme jako podíl nákladů a doby trvání smlouvy o finančním leasingu ode dne převzetí hmotného majetku v běžném stavu pro užívání do ukončení tohoto pronájmu. Pro výpočet použijeme tento vzorec (3.2), kde MDH = měsíční nebo denní hodnota nákladů, které plynou z leasingové smlouvy, N = náklady z leasingové smlouvy, které jsou daňově uznatelné a DTSFL = počet dnů či měsíců trvání smlouvy o finančním leasingu ode dne převzetí hmotného majetku.

$$MDH = \frac{N}{DTSFL} \quad (3.2)$$

V průběhu zdaňovacího období můžeme uplatnit náklady na smlouvu o finančním leasingu. K jejich výpočtu použijeme tento vzorec (3.3), kde LN = leasingové náklady ve zdaňovacím období, MDH = měsíční nebo denní hodnota nákladů a DU = počet měsíců nebo dnů, ve kterých byl užíván předmět leasingu v daném zdaňovacím období. (Prudký, Lošťák 2017)

$$LN = MDH \cdot DU \quad (3.3)$$

3.5.4. Leasingová smlouva, cena a koeficient

Leasingová smlouva je jednou z nejdůležitějších částí leasingu, jestliže nastanou nesrovnalosti, pak se rozhoduje na základě toho, co je stanoveno ve smlouvě. Forma leasingové smlouvy není stanovena zákonem. Z právního hlediska jde o smlouvu inominátní (nepojmenovatelnou). Při jejím sestavování se vychází z více zákonů a jiných smluv, které lze využít jen částečně nebo z všeobecných podmínek stanovené Českou leasingovou a finanční asociací. Základem leasingové smlouvy je pronájem předmětu leasingu na určitou dobu za sjednanou úplatu včetně odkoupení najaté věci.

Mezi obecné náležitosti leasingové smlouvy patří:

- a) identifikace obou smluvních stran (název, sídlo, DIČ a další),
- b) přesné informace o pronajatém majetku (předmětu smlouvy),
- c) datum uzavření smlouvy a datum účinnosti smlouvy (tato data nejsou stejné),
- d) doba trvání leasingového pronájmu a datum ukončení,
- e) údaje o ceně předmětu leasingu (pořizovací cena, kupní cena a náklady),
- f) termíny, výše a počet jednotlivých úplat dle splátkové kalendáře, který může být součástí smlouvy,

- g) podmínky a povinnosti pronajímatele a nájemce,
- h) pojištění pronajatého majetku a způsob jeho placení,
- i) sankce a penále za porušení smlouvy,
- j) přenesení vlastnictví pronajatého majetku na nájemce,
- k) podpisy (razítka) smluvních stran
- l) seznam příloh a jiné.

Dále může být ve smlouvě o finančním leasingu uvedeno, že po celou dobu trvání smlouvy je majitelem předmětu leasingu leasingová společnost, která má právo zkontrolovat stav najaté věci nebo nahlédnout do účetních dokladů nájemce v případě prodlení s úhradou splátek. Z tohoto důvodu, který je v rozporu s leasingovou smlouvou může být nájemci předmětem leasingu dočasně odebrán. Může být vymezeno i chování uživatele k najaté věci. Například používat předmět leasingu obvyklým způsobem nebo udržovat v dobrém technickém stavu předmět leasingu za své náklady. Dalším typem leasingové smlouvy je smlouva o operativním leasingu, která obvykle obsahuje omezení opotřebování předmětu leasingu. Za nadměrnou amortizaci předmětu leasingu může nájemce podle smlouvy dostat pokutu, která se vypočítá na základě způsobené amortizace předmětu. V praxi se operativní leasing využívá hlavně u automobilů, kde je omezený počet najetých kilometrů za rok (Brychta a kolektiv 2018).

Většina leasingových společností výše uvedené podmínky má zařazeny ve svých formulářích, nicméně je vhodné si formulář před uzavřením porovnat s obecnými podmínkami. Popřípadě nájemce může požádat o doplnění individuálních požadavků. K uzavření leasingové smlouvy jsou zapotřebí některé doklady, které požaduje leasingová společnost. U žadatelů se podmínky liší podle právnické, fyzického nebo soukromé osoby. Mezi základní dokumenty od právnické osoby patří účetní závěrka za minulé účetní období, ověřený výpis z obchodního rejstříku, přiznání k DPH za poslední tři zdaňovací období, výpisy z bankovních účtů, výkaz cash-flow, doklad a způsob ručení (jen u leasingu s vysokou hodnotou) a přehled o ostatních závazcích účetní jednotky (Valouch 2012).

Leasingová cena je cena za leasing, kterou běžně splácíme v anuitních splátkách, které můžou být měsíční, čtvrtletní nebo roční. Cenu za leasing hradí nájemce pronajímateli. V této ceně kromě pravidelných splátek z pořizovací ceny majetku je zahrnuta leasingová marže pronajímatele a ostatní náklady spojené s pronájmem, které jsou postupně převáděny na nájemce v rámci leasingových splátek. Obvykle jde o náklady, které leasingová společnost hradí bance za poskytnutý úvěr, z kterého pořídila předmět pronájmu a umožnila nájemci

leasing (úroky z úvěru, poplatky za vedení speciálního úvěrového účtu a další). Sumarizací jednotlivých splátek leasingu dostaneme celkovou výši leasingové ceny. Ve smlouvách se mimo jiné uvádí i **leasingový koeficient**, který určuje o kolik je vyšší cena za leasing najatého majetku na rozdíl od pořizovací ceny majetku, která na víc může být zvýšená o rekapitalizaci¹² nebo snížena o dekapitalizaci¹³. Z výše leasingového koeficientu lze zjistit jaký násobek pořizovací ceny (popřípadě upravené ceny) předmětu leasingu uhradí nájemce leasingové společnosti za dobu trvání smlouvy o leasingu. Výše leasingového koeficientu je tedy obecným orientačním měřítkem, které složí při porovnávání a vybírání leasingové společnosti. Výpočet leasingového koeficientu = LK vypočteme dle vzorce (3.4) jako poměr, kde LC = leasingová cena a VC = vstupní cena, R = rekapitalizace a D = dekapitalizace.

$$LK = \frac{LC}{VC (+R, -D)} \quad (3.4)$$

Výpočty obou pojmů jsou jednoduché. Při ekonomické interpretaci leasingového koeficientu musíme rozlišovat, zdali jde o finanční nebo provozní leasing. U finančního pronájmu většinou pokryjí leasingové splátky od jednoho nájemce pořizovací cenu pronajatého majetku. Na rozdíl od operativního leasingu, kde je cena za pořízení pronajatého majetku rozdělena na části a splácena od více nájemců. (Valouch 2012)

3.5.5. Výhody a nevýhody leasingu

U leasingu operativního či finančního nedochází doslova k pořízení hmotného majetku, protože po celou dobu trvání leasingové smlouvy zůstává pronajímateli vlastnické právo k předmětu leasingu, což je nevýhodou, neboť nájemce nemůže uplatňovat daňové odpisy pronajatého majetku do svých nákladů (výdajů). Na rozdíl od finančního leasingu při operativním leasingu ani po skončení leasingového vztahu nedochází převodu vlastnického práva majetku pronajímatele na nájemce. Dochází zde pouze jen k převodu práva pronajatý majetek používat nájemcem, který za to bude hradit pronajímateli leasingové splátky dle smlouvy. Hlavní výhoda u této formy pořízení majetku je, že firma nepotřebuje větší objem peněžních prostředků (podobně jako u úvěru) a navíc jsou leasingové splátky rozděleny do delších časových intervalů. Další přínosem jsou právě leasingové splátky (nájemné), které jsou

¹² Rekapitalizace je situace, kdy leasingová společnost hradí dopředu zálohu za pořízení dlouhodobého majetku dodavateli.

¹³ Dekapitalizace vzniká, když nájemce předem poskytne zálohu pronajímateli na odkupní cenu pronajatého majetku.

za určitých podmínek podle § 24 odst. 2 písm. b a § 24 odst. 4, 5, 6, 15 a 16 zákona o daních z příjmů daňově uznatelným nákladem (výdajem). Jednou z výhod leasingu (oproti úvěru) je, že se účetně nezvyšuje zadluženost účetní jednotky, neboť se závazek z leasingového vztahu nepromítne v rozvaze jako cizí zdroj, a však z ekonomického pohledu se o zadlužení jedná. Z tohoto důvodu nelze zjistit z rozvahy podniku, který majetek byl pořízený pomocí leasingu. Tato skutečnost je doplněna o odkaz na přílohu účetní závěrky apod. V České republice dle stanovených podmínek účtujeme o závazcích z operativního leasingu jen v podrozvahové evidenci¹⁴. Další nevýhodou hlavně u finančního leasingu bývá přenesení rizik z vlastnictví majetku na nájemce, ačkoliv je vlastníkem majetku stále leasingová společnost. Obvykle se jedná o přenesení pojištění nebo nákladů na opravy a údržby předmětu leasingu na nájemce. U operativního leasingu jsou rizika zahrnuta v leasingové ceně. Další negativem pro nájemce jsou omezená práva nakládat s pronajatým majetkem, protože vlastníkem je stále leasingová společnost. Tuto skutečnost pocítí nájemce v případě potřeby technického zhodnocení hmotného majetku, u kterého je vyžadován souhlas majitele (pronajímatele) majetku. Zde je důležité se dopředu domluvit, kdo jej bude platit. Ukončení leasingové smlouvy ze strany nájemce v případě finančního leasingu bývá velmi nevýhodné a například při odcizení pronajatého majetku můžou nastat další problémy (Valouch 2012).

¹⁴ Tato situace neplatí pro finanční leasing, který musíme účtovat v souladu s Mezinárodními účetními standardy (IAS, IFRS) a zachytit v rozvaze podniku majetek, který byl pořízen formou finančního leasingu.

4. Praktická aplikace způsobů pořizování a financování dlouhodobého majetku

V poslední kapitole této bakalářské práce si ukážeme pomocí fiktivní firmy praktické příklady na pořízení dlouhodobého majetku do podnikání, který bude pořizován z vlastních zdrojů, úvěru nebo leasingu. Dále z těchto příkladů budeme hledat na základě metod nejvhodnější variantu financování a zhodnotíme konečné výsledky. V příkladech budeme čerpat z předchozích teoretických částí a aplikovat konkrétní věci do příkladů.

Ředitel fiktivní stavební firmy Stavby-fiktiv s.r.o. se rozhodl na začátku roku 2018 do obchodní společnosti pořídit nový automobil, který by firmu a jeho reprezentoval na schůzkách s klienty po celé ČR. Tedy tento vůz bude využíván převážně pro firemní účely. Proto si podnikatel zvolil jednoho autorizovaného prodejce vozů, kterým je obchodní společnost Top car image s.r.o., která nejen prodává nové a ojeté vozy, ale také poskytuje servis automobilů a další služby. Navíc tato obchodní společnost nabízí několik způsobů, jak zvolený vůz financovat. V našem případě si ředitel této stavební firmy vybral nový automobil značky Audi. Konkrétně model vozidla je Audi Q3 2.0 TDI S-tronic Quattro (viz obrázek 4.1), který je na trhu nabízen za běžnou pořizovací cenu od 1 100 000 Kč, ale u výše uvedené obchodní společnosti právě probíhá sleva na tento nový vůz a nabízí jej v pořizovací ceně za 907 500 Kč (tj. cena včetně DPH s 21 % sazbou), což vedlo k volbě této obchodní společnosti.

Obr. 4.1 Vybraný automobil – Audi Q3 2.0 TDI S-tronic Quattro

Zdroj: www.rt-torax.cz

Základní informace o vozidle najdeme v tabulce 4.1. Dále bylo sjednáno havarijní pojištění a zákonné pojištění včetně čelního skla v měsíční částce 2 000 Kč.

Tab. 4.1 Základní informace o vybraném automobilu

model:	Audi Q3 2.0 TDI S-tronic Quattro
motor a výkon:	2.0 TDI, 110 Kw / 150 PS
barva vozu a interiéru:	bílá s černou látkou
cena bez DPH:	750 000 Kč
DPH (21 % sazba):	157 500 Kč
Roční havarijní a zákonné pojištění:	24 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

4.1. Příklad na pořízení vozu koupí

V tomto příkladu budeme předpokládat, že obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. má dostatek volných peněžních prostředků a nemusí hledat jiné cizí zdroje financování, jelikož si může pořídit automobil z vlastních zdrojů. Vybraný vůz značky Audi společnost koupila na fakturu, kde základ daně činní 750 000 Kč a DPH je 157 500 Kč. Dále bylo sjednáno havarijní a zákonné pojištění v roční výši 24 000 Kč. Automobil byl předán osobně řediteli stavební firmy a nevznikly jiné vedlejší pořizovací náklady. Koupený automobil se zapíše na inventární kartu dlouhodobého hmotného majetku, zařadí do užívání a zatřídí jej do druhé odpisové skupiny dle zákona od daních z příjmů. Přičemž jeho doba odpisování je pět let, a to pro daňové odpisy. Předpokládáme, že daňové odpisy jsou rovny účetním odpisům. Jako způsob odpisování byla zvolena metoda zrychleného odpisování. Zrychlené odpisy vypočteme v prvním roce dle vzorce (2.4) a v dalších letech dle vzorce (2.6), jak můžeme vidět v tabulce 4.2. Technické zhodnocení vozu není plánované. Poté vůz zachytí do účetnictví (viz tab. 4.3).

Tab. 4.2 Zrychlené daňové odpisy vybraného automobilu dle § 32 ZDP

Rok	Výpočet	Odpis (v Kč)	Zůstatková cena (v Kč)
2018	$RO1 = \frac{750\,000}{5}$	150 000	600 000
2019	$RON = \frac{2 \cdot 600\,000}{6 - 1}$	240 000	360 000
2020	$RON = \frac{2 \cdot 360\,000}{6 - 2}$	180 000	180 000
2021	$RON = \frac{2 \cdot 180\,000}{6 - 3}$	120 000	60 000
2022	$RON = \frac{2 \cdot 60\,000}{6 - 4}$	60 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 4.3 Účtování o automobilu – pořízení koupí z vlastních zdrojů

Datum	Doklad	Účetní operace	Částka v Kč	MD	D
1.1. 2018	FAD	pořízení automobilu Audi	907 500		321
		cena bez DPH	750 000	042	
		DPH 21 %	157 500	343	
31.1. 2018	VUD	zařazení automobilu do užívání	750 000	022	042
30.2. 2018	VBU	úhrada vozu Audi (viz FAD)	907 500	321	221
31.12. 2018	VBU	platba ročního havarijní pojištění a zákonného pojištění	24 000	548	221
31.12. 2018	VUD	roční odpis vozu Audi	150 000	551	082

Zdroj: vlastní zpracování

Při pořízení automobilu koupí z vlastních zdrojů má pro obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. několik výhod. Jednou z nich je, že se nezadluhuje a nezatěžuje finanční toky na několik let do budoucna. Zakoupený majetek je ihned ve vlastnictví této obchodní společnosti, která s ním může libovolně nakládat podle svých potřeb a dále jej může odpisovat. Pomocí odpisů, každoročně rozpouští pořizovací cenu vozu do nákladů. Daňové odpisy jsou daňově uznatelnými náklady a tím snižují základ daně při výpočtu daně z příjmů právnických osob. Další výhodou je, že daňově uznatelné náklady jsou i náklady z havarijního a zákonného pojištění. Nevýhodou je, že této účetní jednotce vznikne velká finanční zátěž. Peníze mohly být použity na nákup zboží, materiálu a podobně, tím mohl být vytvářen zisk této obchodní společnosti.

4.2. Příklad na pořízení vozu úvěrem

Obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. v tomto případě nemá volné finanční prostředky, proto se rozhodla využít alternativní zdroj na pořízení automobilu, kterým je dlouhodobý úvěr. Podnikatel si zažádal o úvěr v bance, ve které má vedený běžný účet. Banka si ověřila bonitu svého klienta a poskytla mu účelový úvěr na automobil na cenu bez DPH ve výši 750 000 Kč. Úvěr byl sjednán na dobu pěti let s roční úrokovou mírou 7,50 %. Úvěr bude splácen měsíčními anuitními splátkami. Vedlejší náklady úvěru jsou poplatky za vedení úvěrového účtu v hodnotě 250 Kč za rok u banky, která je věřitelem. Poté tato společnost zakoupila automobil značky Audi za poskytnutý úvěr a bylo sjednáno havarijní a zákonné pojištění vozu v roční částce 24 000 Kč. Automobil byl zařazen do druhé odpisové skupiny a pro odpisy byla zvolena

zrychlená metoda odpisování stejně jako v předchozím příkladu. Zvýše uvedených informací dále vypočítáme:

- a) **měsíční pravidelnou splátku úvěru** vypočítáme dle vzorce (4.1) pro anuitu ze současného hodnoty, kde: $MPSÚ$ = měsíční pravidelná (anuitní) splátka úvěru, $Ú$ = výše úvěru, zlomek = umořovatel¹⁵, kde p.a. je roční úroková sazba a N = doba úvěru:

$$MPSÚ = Ú \cdot \frac{\left(1 + \frac{p.a.}{12}\right)^{N \cdot 12} \cdot \frac{p.a.}{12}}{\left(1 + \frac{p.a.}{12}\right)^{N \cdot 12} - 1} \quad (4.1)$$

$$MPSÚ = 750\,000 \cdot \frac{\left(1 + \frac{0,075}{12}\right)^{5 \cdot 12} \cdot \frac{0,075}{12}}{\left(1 + \frac{0,075}{12}\right)^{5 \cdot 12} - 1} = 15\,028,46145 \doteq 15\,028,46 \text{ Kč},$$

- b) **úrok pro první měsíční splátku** spočítáme pomocí vzorce (4.2), kde: $úpMS$ = úrok první měsíční splátky, $Ú$ = výše úvěru a p.a. je roční úroková míra:

$$úpMS = Ú \cdot \frac{p.a.}{12} \quad (4.2)$$

$$úpMS = 750\,000 \cdot \frac{0,075}{12} = 4\,687,5 \text{ Kč},$$

- c) **úmor** vypočteme jako rozdíl mezi anuitní měsíční splátkou úvěru a úrokem z této splátky, jehož hodnota se v každém měsíci mění.

Měsíční anuitní splátka úvěru činí 15 028,46 Kč pro každý měsíc po dobu pěti let. Úroky se liší u každé měsíční splátky a s každou další pravidelnou splátkou klesají na rozdíl od úmoru, který s dalšími jednotlivými splátkami roste. Výpočty pro další měsíce a roky najdeme ve splátkovém kalendáři úvěru (viz příloha č. 4.), který je součástí úvěrové smlouvy (v příloze č. 2.). Dále z této přílohy vyplývá, že celkovou cenu úvěruje je 901 707,60 Kč. Tuto částku tvoří úroky ve výši 151 707,69 Kč a zbytek je úvěr. Vedlejšími náklady jsou poplatky za vedení úvěrového účtu, zákonné pojištění a havarijní pojištění v celkové částce 121 250 Kč. Veškeré vzniklé účetní případy jsou zaúčtovány v tabulce 4.4.

¹⁵ Umořovatel stanovuje velikost měsíčních anuitních splátek úvěru, tak aby byl úvěr umořen (splacen) bezzbytku včetně úroků na konci doby splatnosti úvěru (Dluhošová, 2010).

Tab. 4.4 Účtování o automobilu – pořízení úvěrem

Datum	Doklad	Účetní operace	Částka v Kč	MD	D
1.1. 2018	VUU	poskytnutí dlouhodobého úvěru	750 000	221.02	461
1.1. 2018	VUU	převod úvěru na běžný účet	750 000	261	221.02
1.1. 2018	VBU	převod úvěru z úvěrového účtu	7500 000	221.01	261
1.1. 2018	FAD	pořízení automobilu Audi	907 500		321
		cena bez DPH	750 000	042	
		DPH 21 %	157 500	343	
1.1. 2018	VUD	zařazení automobilu do užívání	750 000	022	042
31.1. 2018	VBU	platba 1. měsíční splátky ¹⁶	15 028,46		221.01
		úrok	4 687,50	562	
		úmor	10 340,96	261	
31.1. 2018	VUU	platba 1. měsíční splátky (úmor)	10 340,96	461	261
31.1. 2018	VBU	úhrada vozu Audi (viz FAD)	907 500	321	221.01
31.12. 2018	VBU	zaplacení ročního poplatku za vedení úvěrového účtu	250	568	221.01
31.12. 2018	VBU	platba ročního havarijní pojištění a zákonného pojištění	24 000	548	221.01
31.12. 2018	VUD	roční odpis vozu Audi	150 000	551	082

Zdroj: vlastní zpracování

Výhodou při koupi automobilu na úvěr je, že se vůz stává majetkem obchodní společnosti Stavby-fiktiv s.r.o. hned při pořízení a nevznikají omezující práva s majetkem volně nakládat. Pořízený vůz můžeme odpisovat podle metody, kterou si sami zvolíme a výpočty odpisů mohou být stejné jako u pořízení za hotové dodavatelským způsobem. Odpisy vozu Audi jsou daňově uznatelným nákladem stejně tak jako zákonné a havarijní pojištění, poplatky za vedení úvěrového účtu a úroky z úvěru. Avšak poplatky a úroky z úvěru patří mezi nevýhody jako vedlejší náklady úvěru. Další nevýhodou je zadlužení obchodní společnosti, protože na klienty a dodavatele může tato společnost působit rizikově. Naopak kladem je, že účetní jednotka při tomto způsobu pořízení nepotřebuje větší množství peněžních prostředků na rozdíl od finančního leasingu.

¹⁶ Proučtování pravidelné měsíční splátky úvěru bude pro ostatní měsíce i léta stejné včetně částky 15 258,46 Kč. Jen hodnota úroku se bude snižovat, a naopak částka úmoru se bude zvyšovat podle splátkového kalendáře.

4.3. Příklad na pořízení vozu finančním leasingem

Obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. se rozhodla využít další jiné cizí zdroje, a to finanční leasing. U výše zmíněného autorizovaného prodejce vozů byla sjednat smlouvu o finančním leasingu s 0 % navýšením na dobu trvání 60 měsíců. Pořizovací cena předmětu leasingu včetně daně z přidané hodnoty se sazbou 21 % činí 907 500 Kč. Předmětem leasingu je vůz značky Audi, který bude po době trvání leasingové smlouvy přenechán autorizovaným prodejcem vozů nájemci za kupní cenu bez DPH 1 800 Kč a daň z přidané hodnoty je 378 Kč. Finanční leasing bude splácen podle splátkového kalendáře, který patří k leasingové smlouvě (viz příloha č. 3. a č. 5.) v pravidelných měsíčních splátkách. Byla uhrazena jednorázová splátka ve výši 10 % ze vstupní ceny včetně DPH v hodnotě 90 750 Kč. Dále si na základě smlouvy o finančním leasingu podnikatel vypočítal:

- a) **měsíční leasingovou splátku (MLS)** bez pojištění vypočítal jako podíl pořizovací ceny bez DPH a doby trvání leasingové smlouvy, tedy:

$$MLS = \frac{750\,000}{60} = 12\,500 \text{ Kč},$$

- b) **měsíční leasingovou splátku včetně pojištění (MLSP)** získal přičtením pojištění k výše uvedené částce:

$$MLSP = 12\,500 + 2\,000 = 14\,500 \text{ Kč},$$

- c) **celkovou leasingovou cenu (LC)** vozu vypočetl jako jednorázovou splátku bez DPH přičtenou k součinu měsíční leasingové splátky s pojištěním a doby trvání leasingové smlouvy, a navíc k tomu připočteme kupní cenu předmětu leasingu bez daně z přidané hodnoty:

$$LC = 74\,995,80 + (14\,500 \cdot 60) + 1\,800 = 946\,795,80 \text{ Kč},$$

- d) **leasingový koeficient (LK)** spočítal podle vzorce (3.4):

$$LK = \frac{946\,795,80}{750\,000} = 1,2623944 \doteq 1,26$$

Pravidelná měsíční leasingová splátka bez DPH včetně havarijního a zákonného pojištění je ve výši 14 5000 Kč. Celková leasingová cena bez daně z přidané hodnoty, kterou zaplatíme je 946 796 Kč po zaokrouhlení na celé koruny. Tato cena obsahuje první zvýšení leasingovou splátku a odkupní cenu automobilu. Na základě leasingového koeficientu, který je 1,26 obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. zjistila, že o 26 % uhradí více za předmět leasingu než, kdyby si vůz pořídila z vlastních zdrojů za jeho prodejní cenu.

Dále vytvoříme leasingovou kartu pro časové rozlišení nákladů (ČRN). Vypočítáme jej z jednorázové splátky, kterou jsme zaplatili předem v součtu s pravidelnou měsíčními splátkou včetně pojištění bez DPH, která je vynásobena délkou smlouvy o finančním leasingu. Poté z výpočtu vytvoříme podíl s dobou trvání finančního leasingu a nový výsledek matematicky zaokrouhlíme:

$$LC = 74\,995,80 + (14\,500 \cdot 60) = 944\,955,80 \text{ Kč},$$

$$\text{ČRN} = \frac{944\,955,80}{60} = 15\,749,93 \text{ Kč} \doteq 15\,750 \text{ Kč}.$$

Časové rozlišení počítáme od měsíce, ve kterém byla uzavřena smlouva o finančním leasingu – viz tabulka 4.5. V tomto případě je to od prvního měsíce roku 2018.

Tab. 4.5 Časové rozlišení splátek z finančního leasingu do nákladů

Rok	Výpočet	Výše časového rozlišení nákladů
2018	15 750 . 12	189 000 Kč
2019	15 750 . 12	189 000 Kč
2020	15 750 . 12	189 000 Kč
2021	15 750 . 12	189 000 Kč
2022	74 995,80 – (189 000 . 4)	238 995,80 Kč
Celková hodnota časového rozlišení nákladů:		994 995,80 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. po dobu trvání smlouvy o finančním leasingu bude předmět tohoto finančního leasingu zaznamenávat v podrozvahové evidenci. Účetní jednotka se rozhodla, že automobil značky Audi bude po odkoupení v roce 2022 zařazen do drobného

dlouhodobého hmotného majetku pomocí analytické evidence a dále bude vytvořena inventární karta DDHM pro evidenční účely. Celý příklad i jeho výpočty najdeme zaúčtované v tabulce 4.6, která vychází i se splátkového kalendáře finančního leasingu (viz příloha č. 5.), který je součástí leasingové smlouvy (viz příloha č. 3.).

Tab. 4.6 Účtování o automobilu – pořízení finančním leasingem

Datum	Doklad	Účetní operace	Částka v Kč	MD	D
1.1.2018	VBU	zaplacení jednorázové splátky	90 750		221
		cena bez DPH	74 995,8	381	
		DPH 21 %	15 754.2	343	
1.1.2018	VUD	vůz do podrozvahové evidence	750 000	75.	x
31.1.2018	VBU	úhrada splátek včetně pojištění	205 500		221
		cena bez DPH (12 . 14 500)	174 000	381	
		DPH 21 % (12 . 2 625)	31 500	343	
31.12.2018	VUD	časové rozlišení nákladů 2018	189 000	518	321
K 31.12. v letech 2019–2020 je úhrada splátek včetně pojištění a časové rozlišení nákladů zaúčtováno na stejné účty i v samých částkách jako v roce 2018 na základě výpisu z běžného účtu a vnitřního účetního dokladu.					
31.1.2022	VBU	úhrada splátek včetně pojištění	205 500		221
		cena bez DPH (12 . 14 500)	174 000	381	
		DPH 21 % (12 . 2 625)	31 500	343	
31.12.2022	VUD	časové rozlišení nákladů 2022	238 995,80	518	321
31.12.2022	FAD	odkoupení automobilu Audi	2 178		321
		cena bez DPH	1 800	042.02	
		DPH 21 %	378	343	
31.12.2022	VUD	zařazení automobilu do užívání	1 800	022.02	042.02
10.1.2023	VBU	úhrada vozu Audi dle FAD	2 178	321	221
10.1.2023	VUD	automobil vyřazen z PE	750 000	x	75.

Zdroj: vlastní zpracování

Na závěr příkladu je vhodné zkontrolovat podmínky pro uplatnění leasingových splátek z finančního leasingu do daňově uznatelných nákladů, a to, jestli doba trvání leasingové smlouvy

trvala minimálně 54 měsíců a zdali byl předmět leasingu zařazen do obchodního majetku. Obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. obě podmínky splnila.

Mezi výhody leasingu patří, že předmět tohoto pronájmu je ihned k dispozici a využití. Další výhodou je časové rozlišení splátek, které jsou za splnění výše uvedených podmínek daňově uznatelným nákladem. Další daňově uznatelné náklady, o které si může tato společnost snížit základ daně z příjmů právnické osoby jsou havarijní pojištění a zákonné pojištění nebo odkupní cena předmětu leasingu. Z druhé strany jsou zde i nevýhody a to, že se stane obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. vlastníkem automobilu Audi, až po ukončení leasingové smlouvy a do drobného dluhového majetku si zařadí starý vůz, který už nelze odpisovat. Dále obchodní společnost nemůže volně nakládat s automobilem z důvodu omezujících práv. Z tohoto důvodu účetní jednotka není oprávněna provést na předmětu leasingu technické zhodnocení nebo opravu bez souhlasu majitele vozu, kterou je obchodní společnost Top car image s.r.o. Při pořízení majetku tímto způsobem musí mít účetní jednotka alespoň nějaké volné peněžní prostředky na rozdíl od úvěru, a to na pokrytí nákladů při uzavírání této smlouvy a na první zvýšenou splátku, která v tomto příkladu byla 10 % z ceny předmětu leasingu včetně DPH. Další riziko je, že leasingovou smlouvu nelze zrušit z důvodu odcizení předmětu leasingu.

4.4. Příklad na pořízení vozu operativním leasingem

Obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. uvažuje o pořízení automobilu na operativní leasing. U leasingové společnosti Top car image s.r.o., která nabízí různé varianty operativní leasingu s 0 % akontací, bez vratné jistiny na předmět operativního leasingu i bez první zvýšené splátky. (viz tabulka 4.7).

Tab. 4.7 Varianty operativního leasingu na automobil Audi

	Varianta A		Varianta B
Doba nájmu	36 měsíců	36 měsíců	60 měsíců
Roční nájezd	15 000 km	25 000 km	15 000 km
Celkový nájezd	45 000 km	52 083 km	75 000 km
Volné kilometry	5 000 km	0 km	5 000 km
Měsíční splátka bez DPH	10 089 Kč	12 982 Kč	9 349 Kč
Měsíční splátka s DPH	12 208 Kč	15 708 Kč	11 312 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Předmětem leasingu je vůz značky Audi, který bude po době trvání leasingové smlouvy navrácen autorizovanému prodejci vozů na základě leasingové smlouvy. Obvyklá délka operativního leasingu je 36 měsíců tedy varianta A, která je nabízena ve dvou formách dle počtu najetých kilometrů za kalendářní rok. Naopak neobvyklou délkou operativního leasingu je 60 měsíců s ročním nájezdem 15 000 km dle varianty B. V ceně měsíčních leasingových splátek je zahrnuto havarijní pojištění, povinné ručení, silniční daň, garanční prohlídka vozu, rozhlasový poplatek a silniční asistence v ČR. Podle navrhované smlouvy pro obě varianty se vyúčtování kilometrů bude provádět pomocí dvou sazeb. Sazba pro nedojeté kilometry bude 0,80 Kč za kilometr a sazba za přejeté kilometry bude 1,75 Kč za kilometr. Operativní leasing bude splácen podle splátkového kalendáře, který patří k leasingové smlouvě (viz příloha č. 8.) v pravidelných měsíčních splátkách. Obchodní společnost zaujala varianta A s ročním nájezdem 25 000 km a varianta B s 15 000 kilometry za rok, proto si nechala vytvořit splátkové kalendáře pro obě varianty, které se rozhodla dále porovnat i s jinými zdroji financování.

Výhodou operativního leasingu je nový vůz, který je ihned k dispozici a jen na sjednanou dobu po kterou budeme mít pro něj využití. Mezi výhody patří sjednaný servis a případně poruchy i náhradní automobil. Další výhodou je, že celá měsíční splátka bez DPH je daňově uznatelným nákladem. V tomto případě úspora na dani z příjmů PO dle varianty A za 3 roky bude 88 787 Kč a dle varianty B za 5 let bude 106 579 Kč. Nevýhodou je, že automobil nebude nikdy ve vlastnictví nájemce Stavby-fiktiv s.r.o. a při vrácení leasingové společnosti projde vůz důkladnou prohlídkou. Pojištění vozu se nevztahuje na drobné opotřebování typu poškrábání laku z parkoviště, nečistota na čalounění nebo poškrábanou palubní desku. Z tohoto důvodu se operativní leasing může prodrazit i o další tisíce korun. Další nevýhodou je omezení počtu najetých kilometrů dle smlouvy za jejich překročení se musí doplácet a za nedodržení podmínek smlouvy může pronajímatel pokutovat nájemce, a to i opakovaně.

4.5. Srovnání pomocí metody diskontovaných výdajů

Při rozhodování mezi úvěrem a finančním leasingem u této metody budeme postupovat podle jednotlivých bodů:

- a) z úvěru vypočteme daňový štít, skutečné náklady a diskontované náklady,
- b) z leasingu daňovou úsporu, skutečné náklady a diskontované náklady,
- c) porovnání, který způsob financování má nižší celkové diskontované náklady na současnou hodnotu a ten je výbojnější.

Daňový štít z úvěru i z leasingu jsme již vypočítali. Pokud od úvěrových splátek odečteme daňovou úsporu z úvěru získáme skutečné náklady úvěru. To stejné platí i pro finanční leasing. Pro výpočet diskontovaných nákladů nejprve musíme vypočítat **upravenou měsíční úrokovou míru o vliv daně**, kterou vypočteme podle vzorce (4.3), kde i = upravená úroková sazba, $p.a.$ = úroková sazba z úvěru a $DzPPO$ = daň z příjmů právnických osob, která je výši 19 %.

$$i = \left(\frac{p.a.}{12} \right) \cdot (1 - DzPPO) \quad (4.3)$$

$$i = \left(\frac{0,075}{12} \right) \cdot (1 - 0,19) = 0,0050625$$

Z vypočítané měsíční úrokové míry, která je upravená o vliv daně dále vypočítáváme **odúročitele** dle vzorce (4.4) odúročitele, kde O = odúročitel, i = upravená úroková míra a N = jednotlivé roky trvání smlouvy.

$$O = \frac{1}{(1 + i)^N} \quad (4.4)$$

$$O = \frac{1}{(1 + 0,0050625)^{1 \text{ až } 60}}$$

Veškeré výpočty k jednotlivým měsícům z metody diskontovaných výdajů najdeme pro úvěr v příloze č. 6. a v příloze č. 7. pro finanční leasing. Podle zaokrouhlených výsledků na celé koruny z těchto příloh vyšli diskontované náklady úvěru v hodnotě 713 146 Kč a jsou vyšší o 45 206 Kč než diskontované náklady finančního leasingu, které jsou 667 940 Kč. Na základě metody diskontovaných výdajů je nejvýhodnější forma financování, která má nejnižší diskontované náklady, v tomto případě to je finanční leasing.

4.6. Srovnání pomocí metody čisté výhody leasingu

Tato metoda porovnává čistou současnou hodnotu investice financované finančním leasingem nebo dlouhodobým úvěrem. Pro výpočet této metody nejprve musíme upravit roční úrokovou sazbu z úvěru upravenou o vliv daně z příjmů dle vzorce (4.4).s rozdílem, že nebudeme dělit roční úrokovou míru z úvěru na měsíce.

$$i = 0,075 \cdot (1 - 0,19) = 0,06075 = 6,075 \%$$

Metodu čisté výhody leasingu matematicky vyjádříme za pomoci vzorce (4.5), kde ČVL = čistá výhoda leasingu, V = kapitálový výdaj, LS_n = leasingové splátky v jednotlivých letech, DzP = daňová sazba, Odp = odpisy v jednotlivých letech, n = roky životnosti, N = doba životnosti¹⁷ a i = roční úroková sazba upravená o vliv daně z příjmů.

$$\text{ČVL} = V - \frac{\sum_{n=1}^N LS_n \cdot (1 - DzP) + \sum_{n=1}^N DzP \cdot Odp_n}{(1 + i)^n} \quad (4.5)$$

Ze vzorce (4.5) si nejprve vypočteme zlomek pro jednotlivé roky na základě doby trvání smlouvy o finančním leasingu, tedy od roku 2018 až do roku 2022 (viz tabulka 4.8).

Tab. 4.8 Výpočty v jednotlivých letech k metodě čisté výhody leasingu

Rok	Výpočet	Celkem
2018	$\frac{248\,995,80 \cdot (1 - 0,19) + 0,19 \cdot 150\,000}{(1,06075)^1}$	217 003,63
2019	$\frac{174\,000 \cdot (1 - 0,19) + 0,19 \cdot 240\,000}{(1,06075)^2}$	165 785,25
2020	$\frac{174\,000 \cdot (1 - 0,19) + 0,19 \cdot 180\,000}{(1,06075)^3}$	146 739,23
2021	$\frac{174\,000 \cdot (1 - 0,19) + 0,19 \cdot 120\,000}{(1,06075)^4}$	129 331,00
2022	$\frac{175\,800 \cdot (1 - 0,19) + 0,19 \cdot 60\,000}{(1,06075)^5}$	114 521,09
Celkem		773 380,19

Zdroj: vlastní zpracování

$$\text{ČVL} = 946\,795,80 - 773\,380,19 = 173\,415,61 \doteq 173\,416 \text{ Kč}$$

Při srovnávání výhodnosti úvěrového a leasingového financování dle čisté současné hodnoty získáme čistou výhodu leasingu. Přičemž platí, pokud je čistá současná hodnota leasingu větší než čistá současná hodnota úvěru, potom je finanční leasing efektivnější způsob

¹⁷ Doba životnosti v tomto případě odpovídá době trvání leasingové smlouvy nebo úvěrové smlouvy.

financování a čistá výhoda leasingu je pozitivní. Jestliže je čistá současná hodnota leasingu je menší než čistá současná hodnota úvěru, potom je dlouhodobý úvěr efektivnější způsob financování a čistá výhoda leasingu je negativní.

Na základě metody čisté výhody leasingu je opět výhodnější způsob financování automobilu finanční leasing než dlouhodobý úvěr. Čistá výhoda leasingu je pozitivní, jelikož čistá současná hodnota leasingu je větší než čistá současná hodnota úvěru.

4.7. Srovnání finančního leasingu s úvěrem

Pokud by obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. měla volné peněžní prostředky, jak tomu bylo v prvním případě, pravděpodobně by volila pořízení automobilu do podnikání z vlastních zdrojů, jelikož tato varianta má nejnižší náklady podnikatele, protože nepřeplatí nic navíc jak je tomu u cizích zdrojů, ale zatíží společnost s ručením omezeným nejvyššími výdaji v prvním roce. **Celkové náklady** na pořízení automobilu **koupí z vlastních zdrojů** jsou ve výši **870 000 Kč**, které tvoří **odpisy, havarijního a zákonného pojištění**. Úspora na daních z příjmů za pět let je 165 300 Kč, která je nejnižší ze všech příkladů., což znamená, že tento způsob pořízení majetku není z daňového pohledu nejefektivnější možností, ale z pohledu výdeje finančních prostředků vydáváme jen skutečnou pořizovací cenu bez navýšení.

V tomto případě, ale uvažujeme o alternativním zdroji financování, a to mezi dlouhodobým úvěrem nebo finančním leasingem. Pokud začneme tedy od žádosti na úvěr či leasing, z pravidla bývá jednodušší získat finanční leasing než úvěr, protože leasingové společnosti mají jednodušší administrativní požadavky při sjednání leasingové smlouvy. Finanční leasing je právnickým osobám většinou poskytnut po doložení některých dokumentů jako je účetní závěrka za minulé účetní období a bezdlužnost k vybraným státním institucím. Naopak banka při žádosti o úvěr nejprve hodnotí bonitu svého klienta na základě doložených dokumentů a podle zvážení finanční situace klienta se teprve rozhodne, jestli žadateli úvěr poskytne nebo neposkytne. U banky se obvykle ujedná roční úroková sazba (pevná nebo pohyblivá), poplatky za bankovní služby i způsob ručení za poskytnutí úvěr, protože se banka nestává majitelem věci, na kterou byl úvěr poskytnut. Poté zvážíme veškeré výhody a nevýhody úvěru a leasingu, které byly uvedeny pod jednotlivými příklady. Další klíčovým rozhodnutím je daňová úspora z cizích zdrojů. **Celkové náklady na úvěr** ve výši **1 022 958 Kč** v těchto daňově uznatelných nákladech jsou zahrnuty **úvěrové splátky s úroky, poplatky za vedení úvěrového účtu, odpisy i zákonné a havarijní pojištění**. Úspora z úvěru na daních z příjmů za pět let je 194 362 Kč.

Celkové náklady z finančního leasingu jsou 946 796 Kč a tvoří je leasingové splátky včetně pojištění a kupní cena automobilu. Úspora z finančního leasingu na daních z příjmů za pět let je ve výši 179 891 Kč. Ve srovnání s finančním leasingem jsou celkové náklady na úvěr vyšší o 76 172 Kč. Ke srovnání dlouhodobého úvěru a finančního leasingu dále účetní jednotka použila metodu diskontovaných výdajů a metodu čisté výhody leasingu. Rozdíly výsledků metody čisté výhody leasingu a metody diskontovaných nákladů jsou způsobeny faktem, že u metody čisté výhody leasingu se vychází z účetních informací o finančním leasingu na rozdíl od metody diskontovaných nákladů, která čerpá z dopadů na peněžní toky účetní jednotky. Účetní jednotka uvažovala o operativním leasingu, a to hned ve dvou variantách. První varianta byla na dobu 36 měsíců s ročním nájezdem 25 000 km. **Celkové náklady na operativní leasing (varianta A) jsou 467 352 Kč, které tvoří měsíční splátky a úsporou na dani z příjmů PO za 3 roky ve výši 88 797 Kč.** Druhá varianta byla na 60 měsíců s ročním nájezdem 15 000 km. **Celkové náklady na operativní leasing (varianta B) jsou 560 940 Kč, které tvoří měsíční splátky s úsporou na dani z příjmů PO za 5 let v hodnotě 106 579 Kč.** Jelikož se k operativnímu leasingu kromě omezení dle kilometrů váží další nevýhody, které převažují nad výhody, účetní jednotka se rozhodla nevyužít tento způsob pořízení. Přehled všech způsobů pořízení automobilu do obchodní společnosti Stavby-fiktiv s.r.o. včetně jejich nákladů a výdajů najdeme v tabulce 4.9.

Obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. se rozhodla, že na pořízení automobilu do podnikání využije z cizích zdrojů finanční leasing, který byl na základě obou metod efektivnější formou financování, ačkoliv má nižší celkovou daňovou úsporu než dlouhodobý úvěr. Účetní jednotka zvážila rizika, které by mohly nastat u tohoto způsobu pořízení.

Tab. 4.9 Porovnání a shrnutí zdrojů financování automobilu

Zdroj financování	Daňově uznatelné náklady v účetnictví (Kč)	Úspora z nákladů na Dzp PO 19 % (Kč)	Vydané PP, které bude muset ÚJ vynaložit (Kč)		Rok
			bez DPH	s DPH 21 %	
Vlastní zdroje	174 000	33 060	774 000	931 500	2018
	264 000	50 160	24 000	24 000	2019
	204 000	38 760	24 000	24 000	2020
	144 000	27 360	24 000	24 000	2021
	84 000	15 960	24 000	24 000	2022
Celkem	870 000	165 300	870 000	1 027 500	za 5 let
Úvěr	226 144	42 967	204 592	x	2018
	306 173	58 173	204 592	x	2019
	235 427	44 731	204 592	x	2020
	163 847	31 131	204 592	x	2021
	91 368	17 360	204 592	x	2022
Celkem	1 022 958	194 362	1 022 958	x	za 5 let
Finanční leasing	248 996	47 309	248 996	296 250	2018
	174 000	33 060	174 000	205 500	2019
	174 000	33 060	174 000	205 500	2020
	174 000	33 060	174 000	205 500	2021
	175 800	33 402	175 800	207 678	2022
Celkem	946 796	179 891	946 796	1 120 428	za 5 let
Operativní leasing Varianta B	112 188	21 316	112 188	136 374	2018
	112 188	21 316	112 188	136 374	2019
	112 188	21 316	112 188	136 374	2020
	112 188	21 316	112 188	136 374	2021
	112 188	21 316	112 188	136 374	2022
Celkem	560 940	106 579	560 940	678 737	za 5 let
Operativní leasing Varianta A	155 784	29 599	155 784	188 496	2018
	155 784	29 599	155 784	188 496	2019
	155 784	29 599	155 784	188 496	2020
Celkem	467 352	88 797	467 352	565 488	za 3 roky

Zdroj: vlastní zpracování

5. Závěr

Cílem této bakalářské práce byla charakteristika dlouhodobého majetku a způsobů jeho financování s následnou aplikací včetně účetních případů na fiktivní firmě Stavby-fiktiv s.r.o., ve třetí části této práce.

Teoretickou částí byla první a druhá část. První část se zabývala účetním a daňovým pohledem na vymezení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Dále v této části bylo popsáno, jakými vstupními cenami se dlouhodobý majetek oceňuje. Následně byly zachyceny činnosti, které vznikají podnikateli při pořízení dlouhodobého majetku do podnikání jako je založení inventární karty dlouhodobého hmotného majetku nebo zařazení majetku do odpisové skupiny a zvolení způsobu jeho odpisování. Odpisy byly vymezeny z pohledu daňového i účetního. Závěr této části se zabýval technickým zhodnocením, u kterého bylo definováno, jak technické zhodnocení nezaměnit s údržbou nebo opravou dlouhodobého majetku.

V druhé části bakalářské práce byly zachyceny jednotlivé způsoby pořízení dlouhodobého majetku do podnikání včetně jejich zaúčtování. Mezi tyto způsoby pořízení patřilo nabytí majetku bezúplatným způsobem (darováním), vytvoření ve vlastní režii, koupě z vlastních zdrojů nebo pořízení majetku na úvěr, operativní a finanční leasing. U výše uvedených možností byly popsány výhody a nevýhody při jejich použití.

Ve třetí části bakalářské práce, která je částí praktickou, fiktivní firma Stavby-fiktiv s.r.o. hledala nejvhodnější způsob pro pořízení vozu značky Audi do obchodního majetku. Příklady na pořízení dlouhodobého majetku z vlastních zdrojů, úvěrovým financováním a leasingovým financováním byly nejprve analyzovány a zaúčtovány jednotlivě a poté porovnány s jejich výhodami i nevýhodami nebo s výší jejich daňové úspory, která byla nejvyšší u dlouhodobého úvěru z důvodu, že byl nejdražší ze všech variant financování a proto měl nejvyšší celkové náklady z kterých se počítala úspora na dani PO za 5 let. Za předpokladu, že má obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. volné peněžní prostředky by se rozhodla pro formu pořízení automobilu z vlastních zdrojů. Za podmínek, že by ji nevznikly náklady obětovaných příležitostí kvůli jiné investici, i když by peníze mohly být použity na nákup zboží, materiálu a podobně, tím mohl být vytvářen zisk této obchodní společnosti. Vzhledem k tomu, že tento způsob pořízení má nejnižší daňovou úsporu, není efektivním řešením. Účetní jednotka, ale neměla volné peněžní prostředky, proto se rozhodla zvážit operativní leasing. Jelikož se k operativnímu leasingu kromě omezení dle kilometrů váží další nevýhody, které převažují nad

výhody, účetní jednotka se rozhodla nevyužít ani tento způsob pořízení. Nakonec zvolila komparaci dlouhodobého úvěru a finančního leasingu metodou čisté výhody leasingu a metodou diskontovaných výdajů. Na základě obou metod vyšlo leasingové financování jako efektivnější a výhodnější způsob pořízení automobilu do podnikání než úvěr. Účetní jednotka zvážila veškeré zjištěné informace o úvěru i leasingu. Na základě svých finančních možností obchodní společnost Stavby-fiktiv s.r.o. zvolila finanční leasing a zvážila rizika, které by mohly nastat u tohoto způsobu pořízení automobilu pro účely podnikání. V příloze číslo tři a pět je smlouva k finančnímu leasingu a leasingový kalendář.

Seznam použité literatury

Publikace

- BRYCHTA A KOLEKTIV AUTORŮ. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2018*. 15. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. 544 s. ISBN 978-80-7552-989-3.
- CHALUPA A KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2016*. 14. aktualizované vydání. Olomouc: Anag, 2016. ISBN 978-80-7554-001-0.
- DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- DUŠEK, Jiří. *Zatříd'ování majetku a služeb*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0406-2.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2018: úplná znění platná k 1.1.2018*. 28. vydání. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0766-7.
- PILAŘOVÁ, Ivana. *Účetní a daňové případy řešené v s. r. o.*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 184 s. ISBN 978-80-7552-153-8.
- PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi 2017*. 17. vyd. Olomouc: ANAG, 2017. 352 s. ISBN 978-80-7554-063-8.
- ŘEZŇÁKOVÁ, Mária. *Efektivní financování rozvoje podnikání*. Praha: GRADA Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-1835-4.
- VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 513 s. ISBN 978-80-86929-71-2.
- VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi – praktický průvodce*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 120 s. ISBN 978-80-247-4081-2.
- VYCHOPEŇ, Jiří. *Finanční leasing z účetního a daňového pohledu*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 157 s. ISBN 978-80-7357-590-8.

Zákony

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Český účetní standard pro podnikatele č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

Český účetní standard pro podnikatele č. 014 Dlouhodobý finanční majetek

Elektronické publikace

Portal.pohoda – Šárka Stropková. [online]. [cit. 2017-10-16] Dostupné z:
<https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/uctovani-dlouhodobeho-majetku-porizeni-a-nbsp;ocen/>

Portal.pohoda – Ing. Michal Kadlec. [online]. [cit. 2017-12-18] Dostupné z:
<https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetni-a-danove-odpisy-majetku/>

Madati. [online]. [cit. 2018-01-17] Dostupné z:
http://www.madati.cz/info/delfinheslatxt.asp?cd=218&typ=r&levelid=TECH_ZHO.HTM

Podnikatel. [online]. [cit. 2018-01-18] Dostupné z:
<https://www.podnikatel.cz/clanky/oprava-udrzba-nebo-modernizace/>

Peníze.cz. [online]. [cit. 2018-01-29] Dostupné z:
<https://www.penize.cz/15644-druhy-podnikatelskych-uveru>

Podnikatel.cz. [online]. [cit. 2018-01-30] Dostupné z:
<https://www.podnikatel.cz/specialy/firemni-finance/podnikatelske-uvery/>

Bulletin-advokacie – JUDr. Karel Marek, CSc.. [online]. [cit. 2018-02-03] Dostupné z:
<http://www.bulletin-advokacie.cz/k-uveru-a-zapujcce?browser>

Clfa.cz. [online]. [cit. 2018-02-04] Dostupné z:
<https://www.clfa.cz/index.php?textID=39>

Rt-torax.cz. [online]. [cit. 2018-12-08] Dostupné z:
https://www.rt-torax.cz/obr/auto/i/1_150316_1.jpg

Seznam zkratek

ČÚS = Český účetní standard

D = dal

DDHM = drobný dlouhodobý hmotný majetek

DFM = dlouhodobý finanční majetek

DHM = dlouhodobý hmotný majetek

DNM = dlouhodobý nehmotný majetek

DPH = daň z přidané hodnoty

DzP = daních z příjmů

FAD = faktura došlá

IČO = identifikační číslo osoby

MD = má dáti

PE = podrozvahová evidence

PO = právnická osoba

PP = peněžní prostředky

s. r. o. = Společnost s ručením omezeným

ÚJ = účetní jednotka

VBU = výpis z běžného účtu

VPD = výdejový pokladní doklad

VUD = vnitřní účetní doklad

VUU = výpis z úvěrového účtu

ZDP = zákon o daních z příjmů

Seznam tabulek, schémat a obrázků

Tab. 2.1 Doba odpisování pro jednotlivé odpisové skupiny dle § 30 ZDP

Tab. 2.2 Maximální roční odpisované sazby pro lineární odpisování dle § 31 ZDP

Tab. 2.3 Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 20 %

Tab. 2.4 Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 15 %

Tab. 2.5 Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %

Tab. 2.6 Koefficienty pro zrychlené odpisování dle § 32 ZDP

Tab. 2.7 Minimální doba odpisování DNM dle § 32a ZDP

Tab. 2.8 Stavby – technické zhodnocení vs. oprava, příklady z praxe

Tab. 3.1. Proúčtování nákupu za hotové

Tab. 3.2. Proúčtování nákupu na fakturu

Tab. 3.3 Vytvořený majetek ve vlastní režii a jeho zařazení do užívání

Tab. 3.4 Nabytí majetku bezúplatným způsobem a zařazení do užívání

Tab. 3.5 Účtování o střednědobém a dlouhodobém bankovním úvěru

Tab. 3.6 Účtování o finančním leasingu

Tab. 3.7 Doba finančního leasingu dle § 21d odst. 2 ZDP

Tab. 4.1 Základní informace o vybraném automobilu

Tab. 4.2 Zrychlené daňové odpisy vybraného automobilu dle § 32 ZDP

Tab. 4.3 Účtování o automobilu – pořízení koupí z vlastních zdrojů

Tab. 4.4 Účtování o automobilu – pořízení úvěrem

Tab. 4.5 Časové rozlišení splátek z finančního leasingu do nákladů

Tab. 4.6 Účtování o automobilu – pořízení finančním leasingem

Tab. 4.7 Varianty operativního leasingu na automobil Audi

Tab. 4.8 Výpočty v jednotlivých letech k metodě čisté výhody leasingu

Tab. 4.9 Porovnání a shrnutí zdrojů financování automobilu

Schéma 3.1 Zpětný leasing

Schéma 3.2 Operativní leasing

Schéma 3.3 Finanční leasing

Obr. 4.1 Vybraný automobil – Audi Q3 2.0 TDI S-tronic Quattro

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;

- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);

- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;

- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11.5. 2018

.....
Kateřina Vozdová
Kateřina Vozdová

Seznam příloh

Příloha č. 1	Účtový rozvrh
Příloha č. 2	Úvěrová smlouva
Příloha č. 3	Leasingová smlouva – finanční leasing
Příloha č. 4	Splátkový kalendář k úvěrové smlouvě
Příloha č. 5	Splátkový kalendář k leasingové smlouvě
Příloha č. 6	Úvěr – výpočty k metodě diskontovaných výdajů
Příloha č. 7	Finanční leasing – výpočty k metodě diskontovaných výdajů
Příloha č. 8	Leasingová smlouva – operativní leasing vč. splátkového kalendáře k variantě A i B